

Pravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
3124, 3125, 31266.
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Nemško oboroževanje

Nemško oboroževanje pričinja polagoma plašiti vse sosedne Nemčije, odmev tega vznemirjenja pa se kaže tudi v državah, ki nimajo neposredno skupnih meji s tretjim carstvom. Nedavno smo navedli članek poslanca angleške zbornice Mabaneja, ki zatrjuje, da je sedaj tudi britanska vlada podrobno informirana o stanju nemškega oboroževanja, dasi je še nedavno posamezna skrbna opozorila zavračala v kraljestvo bajk. Nemci sami seveda ne morejo utajiti svojih ogromnih priprav in kakor kaže, si tudi ne prizadevajo mnogo v tem pravcu. — Vojaška revija »Deutsche Wehr« stalno poroča o napredku in trenutnem stanju vojne sile nemške države. Pri tem si lahko vsakdo sam misli, da Nemci dobro vedo, koliko smejo izdati, koliko in kaj pa morajo pokriti s kopreno neprodne tajnosti.

V novoletni številki omenjene revije podajajo vojaški strokovni pisatelji poročila o treh sestavnih delih nemške vojne sile: kopne in zračne vojske ter mornarice. Kopno vojsko obravnava major Soldan, ki velja v vojaškem svetu za zelo upoštevane vojne psihologa — čisto nemška panoga dušeslovja — in učitelja politične vojaške stroke. Major Soldan sam nam pove prav za prav zelo malo o stanju nemškega oboroževanja, zato pa je omenjeni njegov članek bolj posvečen namenu, kako bi razpršil razne neumestne nade nemške javnosti. Predvsem pravi, da ne sme nihče računati in se zanašati na kakšno čudežno in nadnaravno iznajdbo, o katerih kroži toliko različnih govoril. Žarki smrti, strupi izredne učinkovitosti in iznajdbe, ki naj bi prevrnile vso dosedanje vojno tehniko, so izrodki prenapete domišljije. Zato Soldan priporoča, naj se javnost zaveda, da priprave za vojno niso samo v iskanju novih sredstev, nego veliko bolj v sistemu proučevanja sedanjih sredstev, v pravilni oceni dosežanih izkustev s temi sredstvi in v njih nadaljnjem razviku.

Soldan dalje na široko dokazuje, da se v javnosti pripisuje mnogo preveč važnosti tako zvani motorizaciji vojske. Po zanesljivih informacijah, ki jih beležijo angleški in francoski listi, pa ravno v tem pogledu delajo v Nemčiji s polno paro in si prizadevajo, da bi dohiteli in po možnosti prekosili Francoze in Ruse, ki danes baže glede motorizacije vojske nadkriljujejo vse druge države v Evropi.

Zanimiva je tudi oborožitev s tanki. Nemški uradni izkazi navajajo 200 tankov na mesec kot nemško produkcijo. Vendar je to število prenikajo, saj je že do konca lanskega leta nemška vojska prevzela 2500 tankov, 500 jih je pa še pripravljenih za predajo, tako da ima nemška vojska 3000 tankov. Rusi jih sebi priznajo 5000, zanesljivih podatkov o drugih državah pa ni. Dokler so bili Nemci prisiljeni spoštovati odredbe versajskega miru, ki jim prepovedujejo gradnjo tankov, so si pomagali na ta način, da so izdelovali »gosenice«, majhne traktorje, ki so se uporabljali lahko za vsa poljska dela. Njih pravi namen so Nemci tudi maskirali s tako trditvijo, vendar so bili traktorji tako izdelani, da so se dale nanje pritrditi vsak trenutek oklopne plošče in strojne puške lahkega kalibra. Kljub zvani nemški temeljitosti pa so napravili pogreško, kajti te »gosenice« so bile določene a posadko enega moža. Ker pa en sam človek ne more upravljati motor in strojnico, so zato ta tip popolnoma opustili in začeli izdelovati »traktorje« za dva moža. Izdelovanje se vrši na tekočem traku v Opelovih tovarnah v Brandenburgju, kjer je zaposlenih 10 tisoč delavcev. Baje izgovorijo okrog 300 voz na mesec, ki jih je treba prističi k onim 200 komadom tankov, katerih mesečni prirastek priznavajo nemški uradni viri sami.

»Deutsche Wehr« obravnava tudi gradnjo nemškega brodogradništva, ki ji s posebno pozornostjo sledi pomorske velesile. Ostale pa zanima bolj nemška zračna oborožitev. O njej piše v reviji neki Lehmann. On postavlja nauk, da imajo nemške zračne sile nalogo, držati ravnotežje francoskemu, češkoslovaškemu in ruskemu letalstvu, ter poudarja, da so tej nalogi v polni meri kos. Pri tem se resno zavzame na problemu goriva. Pri nekoliko milijonih konjskih sil, ki jih razvija tako močno zračno brodogradništvo, si težko predstavljamo, odkod naj Nemčija vzame tako množino pogonskega goriva. Lehmann je mnenja, da se bo oala vrzel zamašiti z utekočinjenim premogom, in zatrjuje, da so Nemci to vprašanje že povsem rešili. Pisec ob koncu članka poziva nemško javnost: »Učimo našo mladino, da bo znala misliti, delati in umirati s hitrostjo 500 km na uro.«

Vsi ti podatki nemške vojaške revije, ki gotovo raje pove manj, kakor je res, dokazujejo, da vznemirjenje Evrope zaradi nemške oborožitve nikakor ni neutemeljeno. Mednarodna politika se bo bolj in bolj morala baviti s tem problemom.

ANGLIJA IN FRANCIJA SNUJETA EVROPSKI MIROVNI BLOK

Namen razgovorov suverenov in državnikov v Londonu in Parizu je sodelovanje zapada in vzhoda za ohranitev miru

Pariz, 3. februarja, d. Včeraj in danes so se nadaljevali razgovori med rumunskim kraljem Karolom in rumunskimi in francoskimi državniki o ojačenju statusa quo v srednji Evropi napram Nemčiji, ki postaja vojaško vedno močnejša. Ker gre pri razgovorih v prvi vrsti za načrt podunavskega pakta, je prisel včeraj iz Bukarešte v Pariz tudi rumunski finančni minister, čegar naloga naj bi bila razjasniti v razgovorih s francoskimi državniki gotova finančna vprašanja, ki so v tesni zvezi s političnimi problemi.

Opoldne je priredil kralj Karol obed, ki sta se ga poleg drugih udeležila predsednik francoske vlade Sarraut in zunanji minister Flandin. Popoldne je kralj sprejel v avdienci načelnika francoskega glavnega generalnega štaba generala Gamelina.

Tudi turški in madžarski zunanji minister sta že prispela v Pariz. Ruždi Aras je imel danes daljši razgovor s Flandinom. K razgovoru bo v prihodnjih dneh pritegnel tudi bolgarski kralj Boris, ker bo v njihovem nadaljnjem poteku prišla predvsem v razpravo vloga Balkanske zveze v okviru sistema kolektivne varnosti, po katerem stremi Francija. Kralj Boris je prispel v Pariz snoči in sta ga na kolodvoru pozdravila zastopnik predsednika republike in zunanji minister Flandin.

Snoči je prispel iz Londona v Pariz tudi avstrijski podkanclar knez Starhemberg, ki ga bo jutri sprejel zunanji minister Flandin.

Dva izmed glavnih udeležencev pri sedanjih pogajanjih, ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov ter portugalski zunanji minister Monteiro sta že odpotovala iz Pariza in sicer Litvinov z zavestjo, da bo francoski parlament

v kratkem ratificiral francosko-ruski pakt o medsebojni pomoči in sicer kljub vsem nemškimi ugovorom in kljub opoziciji nekaterih francoskih desničarskih politikov.

Kakor hitro bo francosko-ruski pakt ratificiran, bo skušala francoska zunanja politika še močnejše kakor doslej izrabiti vsa sredstva za omogočenje podunavskega pakta, zlasti, ker ima sedaj več upanja v uspeh.

Kot rezultat razgovorov rumunskega kralja Karola v Parizu s francoskimi državniki pričakujejo v poučenih krogih precejšnjo gotovostjo tudi skrajšano parafiranje rusko-rumunskega pakta o medsebojni pomoči, ki se je mesece zavlačevalo zaradi odpora Nemcem prijaznega rumunskem parlamentu. Trdijo, da se je kralj Karol v razgovoru s francoskim zunanjim ministrom Flandinom odločil premagati ta odpor, ker je videl, da potrebuje varnostni sistem v Podunavju ruske pomoči.

Kralj Boris pri predsedniku Lebrunu

Pariz, 3. februarja, bw. Diplomatski pogovori v Parizu so se danes dopoldne nadaljevali. Zunanji minister Flandin se je razgovarjal s turškim zunanjim ministrom Ruždi Arasom. Kakor poroča »Paris Soir« se je razgovor vršil v zelo prijateljskem duhu. Ruždi Aras se je pri tem izkazal kot odličnega branilca kolektivne varnosti in čl. 16 pakta DN.

Predsednik republike Lebrun je popoldne sprejel bolgarskega kralja Borisa, ki je imel nato razgovor s ministrskim predsednikom Sarrautom in zunanjim ministrom Flandinom. Popoldanski listi zagotavljajo, da se kralj Boris, ki je doslej stal precej ob strani glede na francoski sistem varnosti, sedaj vsak dan bolj približuje Mali antanti.

Knez - namestnik Pavle v Parizu

Snoči je prispel Nj. Vis. knez Pavle v Pariz, kjer se bo sestel s francoskimi državniki

London, 3. februarja, AA. Nj. Vis. knez - namestnik Pavle je odpotoval ob 11. dopoldne z londonske postaje Viktorija v Pariz. Na postaji so se poslovili od njega poslanec angleške vlade in osebni tajnik ministra Edena, grški poslanik Simopolis, češkoslovaški poslanik Masaryk, odpravnik francoskega odpravnika Cambon, jugoslovanski poslanik Grujić in njegova soproga, kraljev komornik sir Richard Molix, ki je bil pridležen knezu - namestniku med njegovim bivanjem v Veliki Britaniji, poslaniški svetnik dr. Karović z osebnim poslaštva in zastopniki angleških in jugoslovanskih listov. Nj. Vis. knez - namestnik je pred odhodom vlaka govoril dalje časa s francoskim odpravnikom Cambonom in z osebnim tajnikom ministra Edena. Do Dobra je kneza spremljal jugoslovanski poslanik v Londonu dr. Slavko Gjurić. Ob 12.45 se je knez Pavle vkrca na angleški rušilec »Montrose«, s katerim se je prepeljal do Calaisa. Rušilec sta spremljala še dva rušilca kot častna eskorta.

V Dovru je knez - namestnika pozdravil poveljnik vojne pristanišča admiral Dandv, pred rušilec »Montrose« pa je bila postavljena častna četa škotske garde z godbo. Ko je rušilec »Montrose« zapušal doversko pristanišče, so s tamonje trdnjave oddali 21 častnih strelov.

Prihod v Pariz

Pariz, 3. februarja, Nj. Vis. knez - namestnik Pavle se je na povratku iz

Anglije ob 14. pripeljal v francosko pristanišče Calais, kjer ga je v imenu vlade pozdravil prefekt okrožja Pas de Calais. V pristanišču je sprejel kneza jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Božidar Purić. V spremstvu ministra dvora Milana Antića, adjutanta generala Colak-Antića in poslanička dr. Purića je Nj. Vis. knez - namestnik Pavle nadaljeval iz Calaisa vožnjo z vlakom v Pariz.

V francosko prestolnico je prispel ob 16. Knez - namestnik so na postaji sprejeli zastopnik predsednika republike podpolkovnik Stefan, šef protokola Pregiere kot zastopnik zunanega ministra Flandina, grški knez Nikolaj, turški zunanji minister Ruždi Aras, turški poslanik Sidi, grški poslanik Politis in češkoslovaški poslanik Osuski. Poleg soproge poslanička dr. Purića je na postaji pozdravila kneza Pavla tudi ga. Francois de Croisere, žena znanega francoskega književnika, nadalje svetnik jugoslovanskega poslanstva v Parizu Stanoje Smić z osebnim poslanstva, vojaški odposlanec polkovnik Glišić, šef centralnega presbrija dr. Kosta Luković in drugi. Četa republikanske garde je na postaji izkazala Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu vojaško čast.

Ogromno oboroževanje Velike Britanije

360 milijonov funtov za povečanje angleške vojske in mornarice

London, 3. februarja, g. »Daily Express« poroča o šestletnem načrtu, ki določa gigantko oborožitev Anglije na morju. Namernavna je izgraditev 2000 vojaških letal, 11 linijskih ladij, 36 oklopnih križark, 108 torpednih rušilcev, prav toliko podmornic, več letalskih in pomorskih ladij. V Londonu se je ustanovil poseben odbor za obrambo angleškega svetovnega imperija, v katerem bodo tudi zastopniki dominionov. Kakor poroča »Sunday Chronicle«, bo za finansiranje tega načrta razpisano 2 do 2.5 odstotno posojilo za dobo 20 let. Izvedba za izpopolnitev obrambe bo zahtevala 360 milijonov funtov izdatkov.

Lasti pravijo, da je v sedanjih okoliščinah bolj primerno zahtevati za kritje stroškov nove oborožitve posojilo kakor pa nove davke. Po njihovem mnenju bo vlada

sedaj najela posojilo v znesku 200 milijonov funtov sterlingov.

»Daily Express« piše, da so načrti za ojačenje državne obrambe sestavljeni na načelu splošne obrambe vsega angleškega imperija, kar predstavlja nedeljivo vprašanje. Vlada bo sklenila o tem sporazume s posameznimi angleškimi dominion. Vsak dominion bo imel svoj delokrog. Razen tega bo vlada imenovala osrednji odbor za državno obrambo, v katerem bodo sodelovali tako zastopniki angleške vlade, kakor vlad dominionov. Zaradi enotnosti materiala bodo naročila za državno obrambo oddajali sprva samo angleški industriji, kasneje pa tudi industrijam posameznih dominionov.

Kontinuiteta v soglasju politike Male antante in Francije

Pariz, 3. februarja, b. O včerajšnjem razgovoru rumunskega kralja Karola in zunanjega ministra Titulesca s francoskim zunanjim ministrom Flandinom poročajo listi soglasno, da se je izmenjava misli vršila v zelo pristrnem prijateljskem tonu. Pri tem razgovoru se je ugotovila kontinuiteta v soglasju politike Male antante in Francije.

»Petit Parisien« piše, da so včerajšnji

Gospodarska zveza Srednje Evrope

Države Male antante ter Avstrija in Madžarska naj bi tvorile gospodarski blok, ki bi bil pod zaščito Anglije, Francije in Rusije

Dunaj, 3. februarja, d. »Wiener Sonn- und Montags-Zeitung« objavlja poročilo svojega posebnega dopisnika iz Londona, ki pravi, da so politični razgovori, ki so se pričeli v Londonu in jih sedaj nadaljujejo v Parizu, gotovo najvažnejši po sklepu miru 1918/19. Razgovori se razvijajo v dveh smereh, za zagotovitev popolnega angleško-francoskega sodelovanja ter za stabilizacijo in gospodarsko konsolidacijo srednje Evrope. Poslednji načrt se mora smatrati kot pogoj prvega, ker vae buje osnivanje bloka v srednji Evropi, ki bi ga tvorile države Male antante, Avstrija in Madžarska v tesnem sodelovanju z Balkansko zvezo. Ta blok bi užival največjo moralno in gospodarsko podporo Francije, Anglije in Rusije, ker se hoče z gospodarsko stabilizacijo doseči tudi dalekosežna politična stabilizacija.

Osebnosti, ki se v prvi vrsti udeležujejo teh razgovorov, so poleg Edena in Flandina ruski zunanji minister Litvinov, rumunski kralj Karol, Titulescu, knez - namestnik Pavle, turški zunanji minister Ruždi Aras, bolgarski kralj Boris, knez Starhemberg in madžarski zunanji minister Kanya.

Da bi čimprej dosegli gospodarsko konsolidacijo srednje Evrope, niso načeli pri razgovorih političnih vprašanj, obstoječih v okviru prizadetih držav, ker države Male antante na eni strani ter Avstrija in Madžarska na drugi strani nočejo zavirati nameravanega gospodarskega sodelovanja z nikakršnimi političnimi razmotirvanji.

Blok petih držav

Kar se torej hoče doseči, je osnivanje bloka petih držav v svrhu čim tesnejšega gospodarskega sodelovanja. Ta blok, v katerem bi bile Avstrija, Madžarska, Češkoslovaška, Rumunija in Jugoslavija, naj bi postal trdna gospodarska enota, ki bi uživala podporo Anglije in Francije.

Italija, ki ima poseben gospodarski dogovor z Avstrijo in Madžarsko, naj bi se pozvala, da bi dogovor razširila tudi na države Male antante. Treba je le še premagati ugovore Madžarske, ki daje, kakor se zdi, še vedno prednost svoji revizionistični politiki. Iz razgovorov, ki jih je imel madžarski zunanji minister Kanya v Londonu, pa se more sklepati, da bo v Budimpešti obrazložil mnenje zapadnih sil, ki so za naglo izvedbo tega načrta, ne da

razgovori dokazali popolno istovetnost naziranj Francije in Rumunije, ki se raztega na vse razmerje med Francijo in državami Male antante. Zaradi tega bodo imeli ti razgovori zelo ugoden odmev v Franciji in državah, s katerimi je Francija povezana s tesnim prijateljstvom.

»Journal« piše, da sta se Flandin in Titulescu popolnoma sporazumela o potrebi kolektivnega sodelovanja v okviru Društva narodov, kakor tudi, da je treba nadaljevati delo za sklenitev regionalnih sporazumov, čim bodo dopustile razmere. Zaradi položaja, ki ga je ustvarila vojna med Italijo in Abesinijo, pa sedaj še ni mogoče misliti na poseben regionalni pakt, ki bi zaščitil avstrijsko neodvisnost, ker ne bi bil koristen, če Italija ne bi bila udeležena. Zato se je treba truditi, da se zavaruje neodvisnost Avstrije vsaj v okviru kolektivne akcije Društva narodov.

»Oeuvrec« pravi, da sta Flandin in Titulescu optimistična glede na mednarodni položaj. Oba se strinjata, da bi v skrajnem primeru določbe čl. 16 pakta DN bile zadostovale za zaščito neodvisnosti Avstrije.

bi se spuščale pri tem podrobno v politična vprašanja.

Kako dalekosežnega mednarodnega pomena so sedanjí razgovori, dokazuje dejstvo, da je ta načrt tvoril podlago tudi razgovorom med Anglijo in Francijo, Francijo in Rusijo, kakor tudi med Rusijo in Anglijo. Sedanjí pariški razgovori o varstvu srednje-evropskih držav se bodo raztegnili tudi na Rusijo, ki bi bila pripravljena v primeru kakšnega vmešavanja od zunaj, ščititi garante načrta z vso svojo silo.

Kot edina nevarnost, ki ogroža svetovni mir, smatrajo duha bojevitosti, ki se v Nemčiji z vso silo razvema. Čeprav ne prestanto izjavljajo, da zveze in dogovori, o katerih sedaj razpravljajo, nikakor niso naperjene proti Nemčiji, se vendar dovrsuje delo evropskega sodelovanja, ki sicer ni naperjeno proti Nemčiji, ki pa se zaradi Nemčije ustvarja.

Regionalni pakti, ki jih sedaj snujejo, sicer niso naperjeni proti kakšni tretji sili, če se pa združijo v sistem kolektivne varnosti v Evropi, je jasno, da bo edina država, ki pri njih ne bo udeležena, ostala osamljena. Da Nemčija ne bi sodelovala pri teh paktih, ni nobene ovire, pogoj pa se oficijelno jamstvo za neodvisnost Avstrije, jamstvo za Klajpedo in obvezne izjave za nadaljnji obstoj demilitarizacije Porenja.

Značilno je, da vprašanje kolonij za Nemčijo ni bilo spravljeno v zvezo s temi zahtevami. V mnogih merodajnih krogih priznavajo do gotove mere za Nemčijo, kakor tudi za Italijo, potrebo po kolonijah zaradi pridobivanja sirovin ter so pripravljeno razpravljati o tej stvari z Nemčijo, kakor tudi Italijo, toda le v okviru Društva narodov.

Rezultat londonskih in pariških razgovorov

Kot rezultat londonskih in pariških razgovorov se more torej smatrati:

1. Popolno jamstvo za neodvisnost Avstrije;
2. Popolno politično soglasje med Francijo, Anglijo in Rusijo;
3. sporazum med Balkansko zvezo ter Avstrijo in Madžarsko;
4. turško-rumunska-ruska pogodba;
5. določitev vseh pogojev za popoln sistem regionalnih paktov, torej nič več in nič manj kakor za mir v Evropi.

Hitlerjevo nasledstvo

Triumvirat Goering — Rudolf Hess — general Blomberg

Berlin, 3. februarja, n. V političnih krogih se je splošno opazilo, da se je Hitler v svojih zadnjih govorih ponovno dotaknil vprašanja svojega nasledstva, ki je baje dejanski že v vseh podrobnostih urejeno. Ako bi Hitler iz bodisi kakršnegakoli razloga ne mogel vršiti svojih funkcij kot državni poglavar, bo prešla vsa oblast na triumvirat, obstoječ iz državnih ministrov Göringa, Hessa in Blomberga. Kot primus inter pares bi imel pri tem Göring odločujoči vpliv na vodstvo države.

Ta ureditev vsekakor popolnoma odgovarja notranjepolitičnemu razvoju zadnjega poldruga leta. Vsi trije triumvirji bodo dobili svoj delež od dedščine: Göring kot reprezentant pravega političnega režima, Rudolf Hess kot drugi šef narodnosocialistične stranke, general Blomberg pa kot vrhovni armadni poveljnik. Generala Göring in Blomberg označujeta vojaško silo kot hrbenico države. V gospodarski in socialni politiki predstavlja bodisi vladni organ pretežno konservativne smeri.

»Zakon o državnem poglavarju nemške države«, ki je bil sklenjen 1. avgusta 1934, nekaj ur pred Hindenburgovo smrtjo, in še določa enega samega namestnika po Hitlerju, je torej v tej točki derogiran. Vsebinsko nove ureditve tega nedvomno najbolj perečega nemškega problema ne bo objavljena. Samo ob sebi pa je razumljivo, da bodo vsi člani državne vlade, okrožni in državni vodje narodne socialistične stranke in generali slovesno zapriseženi na to tajno klavzulo.

Nesreča rumunskega poštne letala

Bukarešta, 3. februarja, AA. V hribih pri Rešici so našli v višini 1700 m poštno letalo, ki se je v soboto na poletu v Bukarešto ponesrečilo. Letalo je zaradi goste megle izgubilo smer. Oba pilota in pilot Ivanovič, ki je bil med najboljšimi civilnimi letalci Rumunije, so se ponesrečili.

Seja narodne skupščine

V prvi polovici je bila tudi včeraj zelo burna — Brez-uspešno posvetovanje zastopnikov klubov

Beograd, 3. februarja. p. Po enotedenskem presledku, cel teden dni, je danes Narodna skupščina spet nadaljevala svoje delo. Mnogi poslanci so pričakovali, da bo na današnji seji nastalo vsaj delno pomirjenje, kakršno se je pokazalo na sejah finančnega odbora. Toda tudi današnja seja je bila enako viharina in neplodna kakor prejšnje in skupščina tudi danes se ni prišla do razprave o točkah, ki so na dnevnem redu. Sprito dogovor na zadnjih sejah je vladalo tudi med občinomstvom za sedanje skupščine izredno veliko zanimanje in že mnogo pred pričetkom seje so bili prav vsi prostori na galerijah, zasedeni. Seji so prisostvovali tudi skoraj vsi člani vlade. Ko je vstopil predsednik Čirić ga je desnica sprejela z manifestacijami. levice pa je pričela burno vzklikati proti njemu in tolči po klopih, tako da je nastal silen tršč.

Predsednik je otvoril sejo kljub kričanju in ropotanju. Ko je tajnik Voja Nenadić prečital zapisnik, ki ga pa nihče ni mogel slišati, je posl. Lazić protestiral proti njemu, češ da ni točen.

Po Lazićevem govoru je dal predsednik Čirić zapisnik na glasovanje in ugotovil, da je sprejet. V zbornici je bil ves čas tak nemir, da ni bilo slišati nobene besede. Hrup se tudi ni polegel, ko je tajnik čital poročilo finančnega odbora o delu v tem odboru ter sporočilo finančnega ministra, da je predložil skupščini računski zaključek za proračunsko leto 1933—34. Dalje je bil prečitan nujni predlog poslanca Voje Došen o novi določitvi čistega katastrskega dohodka. Poslanec Došen je hotel po poslovanju utemeljiti nujnost svojega predloga, a ni mogel govoriti, ker se je hrup nadaljeval v nezmanjšani meri. Zato je predsednik nekaj po 12. uri prekinil.

V odmoru je skupščinski predsednik sklical v svoj kabinet konferenco šefov parlamentarnih klubov. Sestanka so se udeležili predsednik vlade dr. Stojadinović, skupščinski predsednik Čirić, minister Cvetković za klub JRZ, Ljilja Mihajlović za Jevtičev klub, dr. Lovrenčić za Delovni in Milan Božić za Neodvisni klub. Na sestanku naj bi se dosegel sporazum o nadaljnjem delu Narodne skupščine. Vendar do sporazuma ni prišlo, ker so zastopniki opozicijskih klubov zahtevali odstop skupščinskega predsednika Čirića, na kar pa zastopnik kluba JRZ ni pristal. Pogajanja se bodo jutri dopoldne nadaljevala.

Ob 13. se je zopet začela seja narodne skupščine, sedaj pa jo je vodil podpredsednik dr. Franjo Markić. Njegov nastop je že sam prinesel nekoliko pomirjenja med poslanci, tako da je lahko poslanec Došen govoril in obrazložil zakaj zahteva nujno razpravo o svojem zakonskem predlogu. Dokazoval je, da je zemljiški davek previsok, zlasti v Vojvodini, in da se ni znižal za eno tretjino, kakor bi se po izjavi vlade moral.

Finančni minister je v imenu vlade izjavil, da ne more sprejeti nujnosti predloženega zakonskega načrta. Vlada se je s tem

problemom že ponovno bavila in ga ima v evidenci tudi sedaj. Ako bi se nujnost sprejela, bi to le oviralo, da se stvar proči tako temeljito kakor je potrebno.

Podpredsednik dr. Markić je odredil glasovanje o tem ali se predlogu posl. Došena prizna nujnost ali ne. Ugotovil je, da je nujnost odklonjena.

Nar. posl. Rada Vučetić je predložil resolucijo, v kateri zahteva, naj vlada ali s pomočjo zakonov ali na kak drugi način uredi preskrbo prebivalstva v pasivnih pokrajinah z najnujnejšo hrano in s krmo za živino. Zahteval je za svojo resolucijo nujnost, na katero je minister socialne politike Dragiša Cvetković v imenu vlade pristal. Nujnost je bila zato soglasno sprejeta, na kar je podpredsednik dr. Markić ob pol 15. zaključil sejo in sklical prihodnjo za jutri dopoldne.

Delo skupščinskih odborov

Beograd, 3. februarja. p. Danes popoldne sta zasedala skupščinski odbora za proučitev zakonskega načrta o prekrških in o gospodarskih združenjih. Oba sta nadaljevala razpravo. Jutri se sestane spet finančni odbor, ki bo nadaljeval načelno razpravo o proračunu in jo bržkone do srede zaključil, tako da se bo tedaj vršilo načelno glasovanje.

Povratak parlamentarnih delegacij iz Londona

Beograd, 3. februarja. p. Danes sta se vrnila v Beograd delegaciji našega senata in narodne skupščine, ki sta se udeležili pogreba angleškega kralja Jurija V.

Seja Neodvisnega kluba

Beograd, 3. februarja. p. Nocoj se je sestel jugoslovanski neodvisni klub, ki je razpravljal o svojem nadaljnjem zadržanju na zasedanju narodne skupščine.

Zaupnice kluba JRZ

Beograd, 3. februarja. p. Poslanski klub JRZ je imel sejo tudi danes popoldne. (o dopoldanski seji poročamo med »Beležke«). Seja je trajala dve uri. Prisostvovali pa so ji predsednik vlade dr. Stojadinović in skoro vsi ministri, med njimi tudi dr. Korošec. Predsednik vlade je imel na seji daljši govor. O seji je bil izdan komunik, ki pravi, da je klub JRZ sklenil:

1) izreči svojo popolno zaupnico za doseganje dela predsednika vlade in članom izvršilnega odbora dr. Stojadinovića, dr. Korošcu in dr. Spahu tako glede vodstva državne politike, kakor glede organiziranja JRZ;

2) da je v vsem soglasen z izjavo predsednika narodne skupščine Stevana Čirića glede na njegov položaj kot predsednik narodne skupščine, da mu izreka popolno zaupanje in zahteva od njega, naj se ne odzove zahtevi skupščinske manjšine, ki zahteva njegov odstop. Klub smatra, da oseba Stevana Čirića ne more v nobenem primeru biti ovira za konstruktivno delo narodne skupščine.

Sklicanje banskega sveta

Kr. banska uprava v Ljubljani objavlja:

Banovinski svet dravske banovine se sestane na svoje sedmo redno zasedanje dne 17. februarja 1936. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani.

Predmet zasedanja bo:

1. Predlog banovinskega proračuna za leto 1936/37 s pripadajočim pravilnikom v smislu čl. 11 cit. pravilnika;

2. Sklepanje o noveli k uredbi o ob-

činskih uslužbenceh z dne 12. marca 1934, II. No. 5040/2 (Službeni list št. 184/22 iz leta 1934);

3. Sklepanje o uredbi, s katero se izpreminja in dopolnjuje uredba z dne 5. septembra 1933, II. No. 19204/13 (Službeni list št. 470/73 iz leta 1933) o sestavi kandidatnih list, o sestavi in poslovanju volilnih odborov in o glasovalnem postopku pri volitvah občinskih odborov v dravski banovini

Radikalni listi zahtevajo nove volitve

Pod naslovom »Možnost novih skupščinskih volitev« priobčuje glavno glasilo JRZ »Vreme« članek, v katerem izvaja med drugim:

»Povodom trditve, da je z obstrukcijo opozicije v prvi vrsti zadet parlament sam in da se z obzirom na to vsiljuje vprašanje, ali je ta narodna skupščina sposobna za delo, se v političnih krogih že resno misli na možnost novih volitev. Možnost takšne rešitve se smatra v vrstah vladne večine in JRZ za popolnoma naravno in upravičeno.

Ker ima vlada za seboj kompaktno večino, je logično razumljivo, da ima vlada tudi pravico presoditi, če je že prišel moment za volitve in če je treba že zahtevati veljavni mandat. Da bi pri tem prihajala v poštev parlamentarna ali izvenparlamentarna opozicija, je izključeno. Ena kakor druga nima nobenega programa in vsaka izmed teh skupin obstoja iz popolnoma raznoličnih sestavin, ki nimajo v sebi ničesar konstruktivnega. Od zadnjih volitev je že poteklo eno leto, kar je dovolj, da se odredijo nove volitve, ako se za to izkaže potreba. JRZ lahko računa z zanesljivo večino pri Srbih, Slovencih in muslimanih. Pri Hrvatih ima nesporno večino dr. Maček, kar nihče ne more zanikati. Zato lahko dr. Stojadinović mirno razpravlja o vprašanju bodočih volitev. Po katerem volilnem zakon bi se po starem volilnem zakonu, vendar pa, kakor se zdi, prevladuje pri vladni večini mnenje, da bi kazalo za te volitve oktroirati nov, da dober volilni zakon, kar omogoča tudi ustava Oktroiranje takšnega zakona bi pozdravil tudi narod, vrh tega pa se je za tak oktroj izrekel svoječasto tudi dr. Maček. Tudi v krogih združene izvenparlamentarne opozicije so mnenja, da so edini izhod iz sedanje situacije svobodne volitve.

»Vreme« nato zatrjuje, da so Jevtić in njegovi somišljeniki vpriporili v skupščini

obstrukcijo samo z namenom, da se rehabilitirajo. Za to je poleg obstrukcije najboljši dokaz poskus, da se oživi JNS preko katere bi »ta fašistična skupina« želela izvajati svoje stare metode. »Vreme« zaključuje svoja izvajanja s poudarkom, da »vse postopanje skupščinske opozicije kaže na edino pot za likvidacijo tega vprašanja, a ta pot je jasna: treba je iti na nove volitve!«

Pod naslovom »Volitve na obzorju« piše v enakem smislu kakor »Vreme«, tudi ljubljanski »Slovenski dom«, opoldanska izdaja »Slovenca«.

Poljski protest v Berlinu

Berlin, 3. februarja. d. Poljski poslanik v Berlinu Lipski je protestiral v nemškem znanem ministrstvu proti govoru, ki ga je imel minister dr. Schacht 28. januarja, torej dva dneva po obletnici zaključitve nemško-poljskega sporazuma, pred razpravo v Bundu, v katerem je kritiziral verzajsko pogodbo in gospodarske posledice, ki so nastale, ker je Nemčija izgubila vzhodno Zaornio Šlezijo.

Komunistični procesi na Bolgarskem

Sofija, 3. februarja. b. V nekaterih bolgarskih mestih so se končali procesi proti večjemu številu komunistov, ki so bili po večini obsojeni. V Jamboli je bilo 93 komunistov, med njimi tudi nekaj žensk obsojenih na težko delo do 12 let in inna večje gozbo. V Sumnu je bilo 17 srednješolcev in srednješolk obsojenih zaradi komunistične propaganda do 6 let zapora. Največji proces proti komunistom se vrši sedaj v Haskovu v južni Bolgariji. Obtoženih je več sto komunistov.

Beležke

Občinske volitve v Mošnjah na Gorenjskem

V nedeljo so bile v občini Mošnjah v razdvojenem srezu občinske volitve. Razpisane so bile, ker je bil del občine priključen na novo ustanovljeni občini Begunjam. Od 584 volilnih upravičencev jih je volilo 480 ali 82%. Vloženi sta bili dve listi: lista JRZ z nosilcem Silvestrom Pangercem in opozicijska lista z dosedanjim županom Tonejcem kot nosilcem. Ta lista je dobila 182 glasov in 2 odbornika, lista JRZ pa 298 glasov in 16 odbornikov.

Pri občinskih volitvah 1. 1933 je od 590 upravičencev volilo 483. Takrat je vladna lista dobila 356 glasov, opozicijska pa 227. Skupina, ki je sedaj nastopila kot JRZ, je torej pridobila 71 glasov, dočim je neklerikalna skupina za skoro enako število glasov (74) nazadovala. Ako vpoštevamo sprmenjene politične razmere in pa način, kako se je mogla vršiti volilna borba, je izid nedeljskih volitev za napredni tabor vsekakor časten in zadovoljiv.

Razbit shod dr. Dragoljuba Jovanovića

Beograjski listi javljajo, da je v Knjaževcu sklical advokat Gradimir Ilić shod, na katerem bi moral kot glavni govornik nastopiti dr. Dragoljub Jovanović, znani levčarski zemljoradniški politik. Na shod je prišlo 400 kmetov iz okolice in 200 meščanov. Ko je stopil dr. Jovanović na govorniški oder, so zborovalci začeli klicati, da ga nočejo poslušati, in zahtevali, naj zapusti dvorano. Ker se ni takoj odzval tej zahtevi, so ga začeli obmetavati z jajci. Nastal je v dvorani strahovit hrup. Nekateri so navlivali na govorniški oder in so hoteli dr. Jovanovića dejansko napasti. Njegovim ožjim somišljenikom se je končno posrečilo, da so ga rešili iz rok razgrajev in ga spravili na varno. Shod je nato policija razpustila.

Izključitve iz poslanskega kluba JRZ

Včeraj dopoldne pred sestankom narodne skupščine je imel sejo poslanski klub JRZ. Predsedoval je minister Dragiša Cvetković, navzoči pa so bili tudi predsednik vlade dr. Stojadinović in nekateri ministri. Kakor je bilo po seji službeno objavljeno, sta bila zaradi neizpolnjevanja klubovih sklepov in zaradi kršitve klubске discipline izključena iz kluba poslanca Mihajlo Durović in Ljuba Jovanović. O tretjem poslancu, Mirku Uroševiću, ki je tudi veljal za člana kluba, pa je bilo na včerajšnji seji ugotovljeno, da ni bil na pravičen način vpisan v klub in da je zato njegovo članstvo neveljavno. Končno je pozval klub vse svoje člane, kakor tudi vse člane kluba skupščinske večine, naj spoštujejo sklepe kluba ter pri vsaki priliki nastopajo soglasno in disciplinirano.

Minister Janković o hrvatskem vprašanju

Minister za šume in rudnike Djura Janković je imel v nedeljo shod pri Sv. Ivanu v Vojvodini. V svojem govoru je med drugim dejal, da hoče vlada dr. Stojadinovića »odstraniti trenja med Srbi in Hrvati za zmerom ter ustvariti slogu in vzajemno sodelovanje v korist naroda in države. Če bomo pošteno delali, vam lahko zagotovim da ne bo več prepripor med Srbi in Hrvati, kajti Hrvati si ne morejo želiti majhne države, temveč veliko Jugoslavijo. Ker se jim bo v veliki in močni državi bolje godilo. In tudi mi Srbi si ne moremo želiti majhne države temveč veliko in močno Jugoslavijo.«

Protivenizlistični blok v Grčiji

Atene, 3. februarja. o. Med protivenizlističnimi strankami je že prišlo do načelnega sporazuma. Sklenjeno je bilo, da se ustavna skupna fronta pod imenom ljudska zveza. Splošno pričakujejo, da bo kralj zastopniku tega bloka poveril mandat za sestavo nove vlade. Rešitev krize se je za nekaj dni zavlekla zaradi kraljeve bolezn, ki pa ni resna.

Izpremembra ustave v Rusiji?

London, 3. februarja. o. »Daily Herald« je objavil poročilo iz Moskve, da pripravljata vlada spremembo ustave. Z novo ustavo se uvede splošna volilna pravica. Ukinjeno bo vse razlike med kmeti, delavci, meščani in proletari. Volitve bodo tajne. Molotov je izjavil, da bodo najboljši elementi parlamentarne sistema z ustavo preneseni tudi v novo Rusijo.

Stavka v londonskih klavnicah

London, 3. februarja. b. zaradi meznega spora je pričelo stavkati 8000 delavcev londonskih klavnic. Pridružili so se jim tudi delavci železniških prog v klavnicah, tako da se je število stavkajočih povečalo na 10.000. Obstoji nevarnost, da bi prekresla Londona z mesom ogrožena. Strokovne organizacije ne odobravajo stavke. Zastopniki delodajalcev so izjavili, da so pripravljani na pogajanja. V bližini klavnic je zbrala policija.

Katastrofalen vihar na Novem Zelandu

London, 3. februarja. b. Nad Novim Zelandom je danes divjal strahovit vihar. V okolici Osklanda je tako močno deževalo, kakor se ne spominjajo že 20 let. V 24 urah je padlo 280 mm dežja. Ceste mesta so bile kakor hudourniki. Nekemu farmarju je utonilo 1000 ovac, 70 farmarjev je ostalo brez strah. Škoda na sadnem drevju znaša milijone.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Nova ureditev manjšinskega šolstva na Madžarskem

Bratislava, 1. februarja.

V okviru madžarske države je ob nastanku nacionalnih držav ostalo veliko pripadnikov raznih manjšinskih narodov. Saj je celo proslula madžarska statistika zadnjega ljudskega štetja morala priznati blizu pol milijona Nemcev in nekaj nad 100.000 Slovakov. Da položaj teh narodnih manjšin ni rožnat, zlasti ne v pogledu šolstva, je splošno znano.

Tako zvana Klebelsbergova naredba iz l. 1923. je ustvarila na Madžarskem — vsaj na papirju — troje tipov manjšinskih šol: tip A so šole, v katerih bi naj bil manjšinski jezik učni jezik, madžarsčina pa samo učni predmet; tip B so mešane šole, v katerih bi naj bil pouk nekaterih predmetov v jeziku manjšine, drugih pa v madžarsčini in tip C končno šole z madžarskim učnim jezikom, na katerih je manjšinski jezik samo eden med učnimi predmeti. Manjšinske šole v polnem pomenu besede so seveda samo šole tipa A, za silo se one tipa B. Značilno pa je, da je manjšinske šole tipa A imela samo nemška manjšina, in sicer 49. Šol mešanega tipa (B) je imela nemška manjšina 98, slovaška pa — celo po madžarski statistiki — tri. Tako zvanih manjšinskih šol tipa C je imela nemška manjšina 316, slovaška pa 48.

Takšne »pravice« so na osnovi Klebelsbergove šolske naredbe uživale narodne manjšine na Madžarskem v pogledu šol do pred nekaj meseci. Naravno je, da s tem stanjem niso mogle biti in niso bile zadovoljne in da se je zlasti številčno močna in nacionalno najbolj zavedna nemška manjšina z vsemi sredstvi borila proti temu stanju, k je v bistvu pomenilo madžarizacijo slovaških nemških in otrok drugih narodnih manjšin. Vladni krogi so od časa do časa, ko so jim akcije manjšinskih narodov (članki v časopisih, resolucije manjšinskih organizacij itd.) postale neprijetne zaradi zunanega sveta, potolažili manjšine z raznimi obljubami. Ker se pa obljube nikdar niso izpolnile, so narodne manjšine pri zadnjih volitvah v madžarski parlament nastopile zelo radikalno proti vladnim kandidatom. Da bi jih potolažil, je predsednik vlade Gömbös v poletju dal podrobnejše obljube glede ureditve manjšinskega šolstva. In res: tik pred Božičem l. 1935. je Božiček prinesel narodnim manjšinam na Madžarskem vladno naredbo o manjšinskih šolah, ki bi naj bila izpolnitev Gömbösovih obljub in izboljšanje napram Klebelsbergovi šolski naredbi.

Poglejmo malo, kako je nova šolska naredba rešila problem manjšinskih šol na Madžarskem. Klebelsbergova šolska naredba je razveljavljena in odpravljena je delitev manjšinskih šol v tri tipe. Ustvar-

jen je emotni tip manjšinskih šol, v katerih bi naj bil pouk manjšinskega jezika, naravoslovja, računstva, narodnega gospodarstva, risanja in ročnih del v materinskem jeziku, pouk madžarsčine, zemljepisa, zgodovine, telovadbe in nauka o državljanstvu pa v madžarsčini. V 4. do 6. razredu bi se naj računstvo, narodno gospodarstvo in naravoslovstvo ponavljalo v madžarsčini, zgodovina, zemljepisje in nauk o državljanstvu pa v materinskem jeziku. Na ta način bi se otroci priučili obema jezika.

Ako ne bo ostalo božično darilo narodnim manjšinam samo na papirju, bo pomenilo znaten napredek napram dosedanjemu stanju. Ta napredek pa bo viden šele, če bo v praksi res izveden tudi tretji člen naredbe, ki pravi, da »v občinah, kjer se na osnovnih šolah ne poučuje v nobenem manjšinskem jeziku, in kjer to žele stari ali skrbniki najmanj 20 šolskih otrok narodne manjšine, se morajo otroci na osnovnih šolah v enaki meri priučiti materinskemu jeziku, kakor na vseh ostalih manjšinskih šolah. Le na ta način bo mogla zlasti slovaška narodna manjšina računati na izgradnjo svojega manjšinskega šolstva, ki ga dozdaj sploh skoro imela ni.

Reorganizacija manjšinskega šolstva na osnovi te nove naredbe bi morala biti izvršena postopno najkasneje do začeta šolskega leta 1938/39. Seveda pa je vse to še odvisno od dobre volje madžarskih oblasti, zlasti od občinskih in cerkvenih organov, ki bodo kot vzdrževalci večine šol gotovo mnogokje poskušali delati ovire, prisluščujoč raznim sovinstičnim vplivom. Mnogokje bodo baš ti organi znali s terorizmom proti revnejšim manjšinskim prebivalcem preprečiti izraz njihovih prave volje glede pouka v materinskem jeziku. Predvsem pa je razvoj manjšinskih šol odvisen od zadostnega števila učiteljskega naraščaja iz vrst manjšinskih narodov, brez katerega te šole ne bodo mogle vršiti svoje kulturne naloge. Na dozdajnih manjšinskih šolah je od 1525 učiteljev komaj 114 bilo nemadžarske narodnosti. Učiteljsko osebje za manjšinske šole bo torej treba šele vzgojiti. Po dosedanjih izkušnjah je madžarskimi oblastniki je resno dvomiti, da bi se to izvršilo.

Nadanjji razvoj dogodkov bo pokazal, v koliko bodo teorije iz božičnega darila pretvorene v prakso in ali se bo madžarska manjšinska politika vsaj v pogledu šolstva le malo približala načelom, ki so oživitvena v manjšinski politiki zlasti Jugoslavije in Českoslovaške. Če se bo to zgodilo, bo to gotovo resen prispevek k izboljšanju medsebojnih odnosov med državami Male antante in Madžarsko.

Z abesinskih bojišč

Tako Abesinci kakor Italijani premeščajo na veliko čete za nove operacije

Addis Abeba, 3. februarja. d. V abesinskem glavnem stanu smatrajo za časovno zastoj prodiranja Italijanov na južni fronti kot posledico močnega deževja, obenem pa kot mir pred novim viharjem. Kakor so dognali, namerava general Graziani svojo vojsko v dolini reke Gamale Doria povsem na novo razmestiti, da bi preprečil obkoljevalni manever Abesincev, ki hočejo zopet osvojiti mesto Negeli.

Novo razvrščanje abesinskih čet na jugu

Pariz, 3. februarja. b. Po abesinskih poročilih vlada na obeh frontah mir. Abesinci so v južnih pokrajinah izvršili velike premestitve svojih čet. Abesinci so ustanovili tudi letčno rezervno 50.000 mož, ki bo vedno poslana tja, kjer bo oršilo do nepričakovanih napadov. Dež, ki je trajal skoraj tri tedne, je danes ponehal, kar bo pospešilo premeščanje abesinskih čet.

Odstavitev rasa Deste

Milan, 3. februarja. w. »Stampa« poroča o razburilnem razgovoru v Desiju med negušem in rasom Desto. Neguš je očital svojemu zetu pomanjkanje sposobnosti, ras Desta pa se je pritoževal, da mu niso poslali zahtevanih orožij in orodja, zaradi česar je moral nastopiti proti če-

Italijansko vojno poročilo

Rim, 3. februarja. AA. Propagandna ministrstvo je objavilo naslednji komunikat št. 113:

Na somalskem bojišču se nadaljuje organiziranje zavzelega ozemlja med rekama Gamale Doria in Daura Parno. Boranski poglavarji nastopajo aktivno z manjšimi oddelki in sodelujejo pri pohodih proti razpršenim abesinskim oddelkom.

Na eritrejskem bojišču ni bilo nobenih važnih dogodkov. Letalstvo je izvedlo mnogobrojne izvidne pletele okrog Amba Alagija in v Dankaliji.

Pomoč egiptskega Rdečega polmeseca

Harar, 3. februarja. AA. Odposlanec egiptskega Rdečega polmesca princ Ismail Daut je poslal tri zdravnike v Harar, da ustanove ambulante.

Tajna razprava zoper Joška Bevca

Danes dopoldne ob 8.30 se je pred okrožnim sodiščem v Ljubljani začela razprava proti dentistu Jošku Bevcu in soobtoženeemu zasebnemu uradniku Jošku Dolničarju. Malemu senatu predseduje s. o. s. Ivan Brelih, votanja pa sta s. o. s. Alojzij Kobal in France Gorečan. Obtožbo zastopa državni tožilec Branko Goslar, Bevca zagovarja odvetnik dr. Kandare, Dolničarja pa odvetnik dr. Fetič. Za razpravo o za-devi, ki je svoj čas dvignila v javnosti toliko prahu, je umevno vladalo veliko zanimanje in zbralo se je mnogo ljudi, ki so si hoteli prisostvovati. Toda na predlog branilca dr. Kandareta je bila razprava proglašena za tajno, tako da so si smeli prisostvovati samo od zagovornikov določeni štirje zaupniki in pripadniki sodniškega in odvetniškega stanu.

Dentist Joško Bevc je obtožen zločinstva zoper javno moralo, zasebni uradnik Dolničar pa prestopka zoper javno moralo. Razprava se je nadaljevala ves dan in kasno zvečer, tako da ob zaključku lista še ni končana. Posvahnih in zaslišanih je bilo preko 20 prič, ki so v glavnem izpovedale razbremenilno za obtožena. Njihova pričevanja so si deloma nasprotovale z izpovedbami pred preiskovalnim sodnikom, pa

je zaradi tega prišlo do ponovnih kontroverz med drž. tožilecem in zagovornikom. Proti eni izmed zaslišanih prič, ki je bistveno drugače izpovedala kakor v preiskavi, je državni tožilec predlagal kazenski postopek zaradi kriviga pričevanja.

Ko so bile zvečer zaslišane vse priče, na katerih osebno zaslišane vse priče, je sodišče reflektiralo, so bili prečitani akti o tem, kaj so ostale priče izpovedale v preiskavi. Ko so bili prečitani še nekateri drugi sodni spisi, je bilo ob pol 10. zvečer dokazno postopanje končano. V enournem govoru je nato državni tožilec Goslar analiziral rezultate dokaznega postopanja. Za njim sta prišla na vrsto branilca dr. Kandare in dr. Fetič, katerih govora bosta trajala najbrže blizu polnoči. Računa se, da bo razprava nocoj zaključena, razglasitev sodbe pa izvršena šele jutri ali celo kasneje.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, nadaljnje poslabšanje vremena verjetno.

Dunajska vremenska napoved za torek: Izpremenljivo, severozapadni valovi, nekoliko hladneje, v višjih legah zjutraj mraz, v južnih Alpah negotovo, nekoliko oblačno, padavine, večinoma sneg.

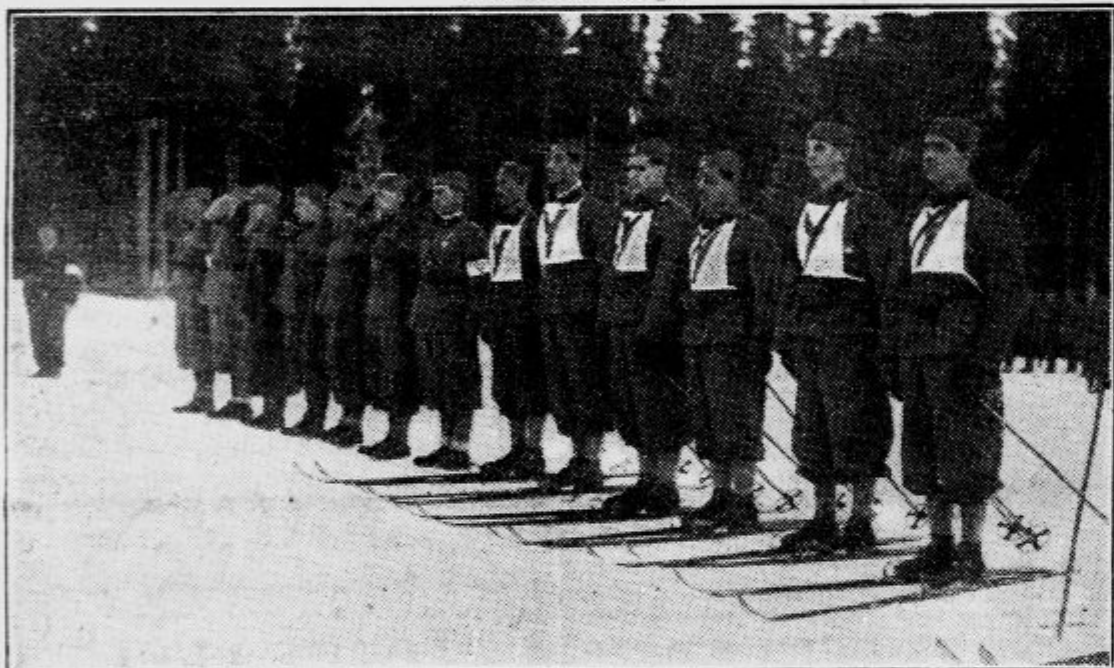
Tri države v borbah na Pokljuki

Rumunski vojni ataše podpolkovnik Teodorescu, češkoslovaški vojni ataše podpolkovnik Maly, inspektor državne obrambe divizijski general Vojin Maksimović, divizijski general Vladimir Cukavac, brigadni general Miloje Popadić, šef štaba IV. armije brigadni general Stajić, komandant IV. armije divizijski general Pantelije Jurišić in podban savske banovine dr. Števan Hadži

Odposlanec Nj. Vel. kralja brigadni general Miloje Popadić čestita rumunski ekipi.

Jugoslovenska ekipa pred startom ob sviranju državne himne

Vodja rumunske ekipe polkovnik Dimitrescu in rumunski vojni ataše v Beogradu podpolkovnik Teodorescu v razgovoru s komandantom dravske divizije Petrom Nedeljkićem

„Ne vencev, temveč za Učiteljski dom!“ Zadnja želja narodnega učitelja Antona Hrena

Maribor, 3. februarja. Toneta Hrena, šolskega upravitelja v Studencih, ni več. V nedeljo jutraj je odšel v neznano v starosti 56 let. Se je po-

nega načrtov, sredi dela, ga je zlomilo. Vse življenje samo delo in nesebičnost, vse delo usmerjeno za blaginjo naroda in stanu,

V delu ga je zatekla smrt. Proti koncu svoje kratke in hude bolezni je izrazil v hudih bolečinah naslednjo željo za naročnikom, da jo prijetelj javi njegovim tovarišem, prijateljem in znancom:

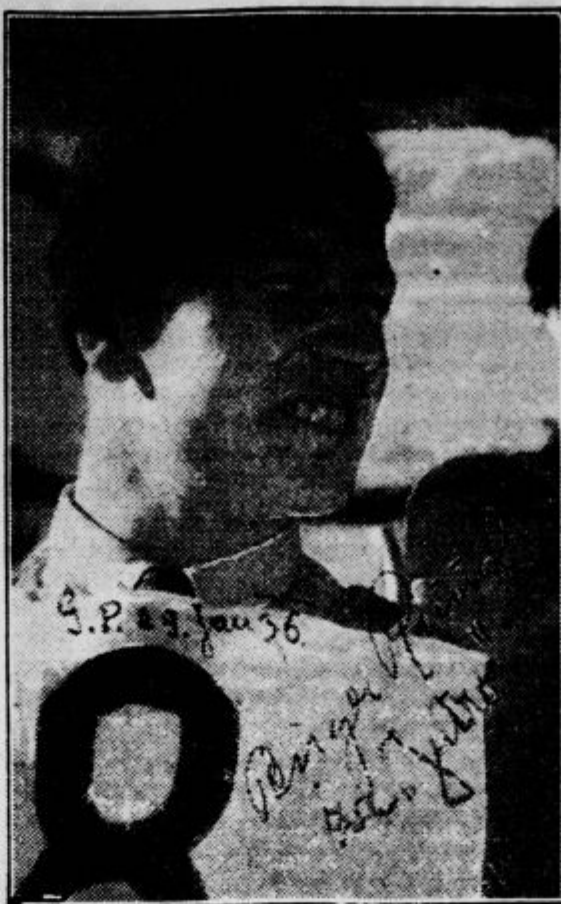
»Ko bom odšel, ne želim nikakih govorov in nikakih slavnostnih; kar sem storil, je bila moja narodna in stanovska dolžnost. Ob svoji zadnji poti ne želim nikakih vencev in ne rož. Prosim pa svoje tovariše in tovarišice, prijatelje in znance ter sosojce iz onih časov na meji, da se me spomnijo ob mojem slovesu tako, da po svobodni volji darujejo mojemu življenjskemu delu. Učiteljskemu domu v Mariboru, primeren znesek. Vse drugo bi me težilo na moji zadnji poti.«

S tem izvršujem, učitelj moj. Tvoje zadnje naročilo!

✱

Snoči je imel občinski odbor v Studencih žalno sejo. Polnoštevilno so se je udeležili občinski odborniki. Studenska ljudska univerza, ki ji je bil blagovokojni Tone Hren ustanovitelj in poštvalni podpredsednik, pa bo imela v četrtek pred predavanjem komemoracijo. K pogrebu bodo danes vozili mestni avtobusi od pol 15. ure dalje z Glavnega trga v Studence do Šolskega doma. Kier leži nepozabni Tone na mrtvaškem odru.

Birger Ruud,

slovesni norveški smučar-rekorder v skokih — ki se je v Kitzbühlu nekoliko ponesrečil, a bo vendar zdaj nastopil na zimski olimpiadi. Razgovor našega dopisnika z njim smo objavili v nedeljo. Nagnano smo prejeli še pričujočo sliko in sporočili: »Birger Ruud se toplo spominja Jutra, prelepe Slovenije in vseh tovarišev sportnikov pa jim pošilja presrečne pozdrave.«

Motnje v črevesju,

omotice zaradi zagatenja se preprečijo z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice

Ogl. reg. št. br. 15485/35

Pečar - ustreljen in preklán

Ali je bil sin med morilci? — Sledovi na Pungratu

Metlika, 3. februarja. Umor 67 letnega zidarja Jakoba Pečarja, ki so ga bili v nedeljo jutraj našli v Golobčevih zidanih na Veselici mrtvega, je po vsej okolici vzbudil močno vznemirjenje. Zagonetka starčeve smrti je dobila še toliko bolj strašno podobo, ker je bil v noči na nedeljo izvršen v mestu velik, drzen vlom in kažejo mnogoteri znamenja, da so bili pri obeh zločinih isti storilci na delu. Metliški orožniki so že dva dni vzdržena na nogah. Ljudska govorica, ki ne more čakati uradnih izsledkov in dognanj, pa je med tem napletla že celo varigo od vzroka do učinka in zmerom odločneje stopa v ospredje domneva, da je Pečarja umoril lastni sin.

Kakor smo že v ponedeljski izdaji zabeležili, je bil Jakob Pečar po rodu iz Barke pri Trstu in je prišel v Metliko pred kakšnimi 20 leti. Do lanskega leta je živel pri njem tudi sin Marjan, ki je izučen mehanik in je s popraviljem strojev precej dobro zaslužil. Kmalu pa ga je zavedlo nerodno življenje, ljudje so ga začeli sumničati, da se spušta v nepošteno posle, in zaradi tega se z očetom, ki je živel sicer skromno, a zmerom samo od dela svojih rok, nista več dobro razumela. Večkrat je prihajalo med njima do preprirov. Marjan je bil nasproti očetu precej surov in je že parkrat mislil na maščevanje. Neko noč je skušal očeta zastrupiti s plinom gorčnega oglja, a stari Pečar je še pravočasno opazil nevarnost. Naslednji dan je sina ovdil metliškemu sodišču, da je po zidanih v okolici kradel vino in kar mu je prišlo pod roko. Marjana so zaprli, a ko je prišel iz zapore, se ni več povrnil na pravo pot. Kradel je dalje, obenem pa tudi zmerom bolj mrzil svojega očeta. Naposled so ga naše oblasti kot nadležnega tuja — kakor oče, je namreč tudi on ostal italijanski državljani — izgnali preko meje. Od takrat mladega Pečarja ni bilo več na spregled, čeprav se ne da z gotovostjo reči, da se po izgonu ni vrnil v naše kraje. Nekatere podrobnosti dajejo slutiti, da je oče vedel, da se njegov nasilni sin še zmerom nahaja v bližini in čaka prilike za maščevanje. Star-

40 let zveste službe

Ljubljana, 3. februarja. Ivan Kristan, zasebni uradnik Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, slavi danes 40 letni jubilej zvestega službovanja pri podjetju. Rodil se je 20. decembra 1882 na Poljanah v Ljubljani. Oče je bil kazniški nadpaznik v takratni prisilni delavnici. Gimnazijo je nadarjeni fant obiskoval na Vodnikovem trgu. Že v mladosti je kazal veliko zanimanje za kovinsko industrijo, ki se ji je po končani strokovni šoli tudi posvetil. 4. februarja 1896 je stopil v praktični pouk pri Samassi. Že v kratkih letih je postal poslovodja, poverjen mu je bil poleg drugega pouk mladih fantov v kovinski stroki. Odlični strokovnjak se je z vso strokovno sposobnostjo in izredno ljubeznijo posvetil vzgoji številnega naraščanja v kovinski stroki. V vojni je bil tri leta v Korneuburgu, slednjic ga je podjetje zaradi službene potrebe rešilo vojaške službe. Leto pred vojno se je poročil z Alojzijo Oblakovo, hčerko znanega ljubljanskega trgovca, ki mu je vzorna družica v veselih in žalostnih dneh. Sin edinec bo letos maturant klasične gimnazije in bo očitno zvesto sledil očetovim stopnjam.

Jubilant je močno priljubljen pri podjetju, kakor pri tovariših. Nikdar se ni pehal za lovorjem in priznanjem, vse delo opravlja v tišini z ljubeznijo in nesebičnostjo. V prizadevanju za procvit kovinske industrije venomer goji željo, da bi se ta važna grana v širni, prirodno tako premožni Jugoslaviji čim bolj pospešila in ji postala vir novega bogastva. V mladih letih je bil izvrsten pevec in član raznih pevskih društev, pa še danes rad zaokroži lepo po domače. Je član raznih strokovnih organizacij, nacionalnih, kulturnih in drugih društev, na glasu je kot ljubitelj knjig, poleg katerih rad prebira številne revije, dolga leta pa je tudi zvest pripadnik »Jutrove« družine. Skromno bo ugledne jubilej prosilavil 40 letnico zveste službe v družbi svojcev in tovarišev. Ko stavimo njegovo delo in značaj za zgled, iskreno čestitamo g. Ivanu Kristanu in mu želimo še mnogo sreče pri delu in nato pri zaslužnem pokoju.

žrtve so bile prepricane, da je res najbolje če svoje vloge zaupajo pogrebniemu zavodu, da sorodniki ne bi imeli stroškov pri pogrebu. Agentje so seveda tudi zatrjevali, da bodo pogrebni zavodi pozneje vse ostanke zaupanih vlog izplačali z obrestmi vred. Pri tem niso štedili z najrazličnejšimi pobodbami in pisnimi zagotovili, ki pa jih revni naseljenci niso razumeli in so jih zaradi prepričevalnega govorenja sleparjev strahovali kot dragocene dokumente.

Na račun kupčij z vložnimi knjižicami so sleparji svojim žrtvam dajali tudi po nekaj dolarjev. Izdali pa so največ kakih 25.000 dolarjev, a so zato dobili hranilne knjižice za najmanj 100.000 dolarjev. Izplačani dolarji so bili sleparska vaba in večina žrtv sploh ni vedela, kaj stoji v listinah, ki so jih dajali agentje, dokler ni prišlo na dan, da so sleparji prodajali našim ljudem delnice ali lote za pokopališča. Nekdo je imel 12.000 dolarjev v posojilnici in dobil je za svoje prihranke toliko »lotov«, da bi na pokopališču, ki je bogzna kje, lahko pokopal kakih 250 mrtičev.

TAJNI KURIR

Gospa Dulska v šentjakobu

Ljubljana, 3. februarja. Šentjakobski gledališki oder ob živahnem zanimanju občinstva privrakuje dajal znano komedijo »Zapolske« Morala gospe Dulske, ki so jo svoj čas igrali tudi v našem Narodnem gledališču in je od takrat z velikim uspehom prešla mnogo podeželskih odrov. Delo, ki v rahlih naturalističnih barvah riše razmere v premožni malomestni družini na Poljskem, je dobilo v režiji ge. Bučarjeve, ki je hkratu kreirala naslovno vlogo, nazorno, krepko izoblikovano podobo in je bilo pri občinstvu deležno mnogo navdušenja in pohvale.

Najbolj markantno figuro je postavila pač ga. Bučarjeva sama, ki je izrazila dvoletno osebnost gospe Dulske v vsej njeni robati vnanji predmočrnosti in v vsej težki, prav za prav tragični nedostopnosti njene duše. Njena kreacija je ves večer obvladovala oder, kakor ima gospa Dulski tudi v resnici vse niti in vse račune hiše v svojih rokah. Enako sijajno je bil predstavljen ves njen rodbinski krog. G. Moser je odigral nemega, spričo razšopirjene žene povsem od zid potisnjene gospe Dulske, g. Škerlj je v njem sinu Zbišku ustvaril realistično veren lik mladega gosposkega človeka, ki mu je okolje zamajalo tla pod nogami in se zamaši bori za zmago med dobrim in zlim. Prisrčno lepi sta bili podobni obeh njegovih sester, ki sta ju oblikovali gđ. Grumova in Klavrovova: prva neugnana, od slepe življenjske sile, ki ji polje v krvi, vsa razigrana. Heaja, druga lepa, dobra, tiha Melja, edina svetla lučka, ki jo je usoda kakor za spomin prižgala pri Dulskih. Gđ. Cafutova jo podala vlogo nekam neizrazite sorodnice, krepke simpatične like, pa so postavile še gđ. Klinčeva kot najemnica, Grgurevičeva kot služkinja Hauka, ki je postala žrtev morale gospe Dulske, in posebej še Gorjupova kot njena botra Tatarahova. V vsakem oziru uspešna uprizoritev bo lahko najbrž še dolgo nudila občinstvu mnogo zdrave, tudi literarno hvalevredne zabave.

KINO SLOGA

(Telefon 27-30)

DANES POSLEDNJIČ

ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Jesenski manevri

Opereta sladkih melodij in muzike

E. KALMANA in E. STOLZA

Susi Launer, Leo Slezak, Ida Wüst,

H. Soehnkner

Jutri nov program: Film po najlepši ruski romanci

Oči čarne...

Utopljenec iz Avstrije

Ljutomer, 3. februarja. V tako zvani Meki na ozemlju katastrske občine Mote je Mura te dni naplavila truplo kakih 50 let starega moža, ki je imel na sebi boljše obleko, obut pa je bil samo na eni nogi. Glavo je imel v tilniku precej ranjeno. V žepu so našli 8 šilingov, kar prča, da je utopljenec iz Avstrije. Istovetnosti ni bilo mogoče ugotoviti. Truplo je moralo ležati že precej časa v vodi, ker je bilo močno razkrojeno. Ljutomerska okoliška občina ga je dala prepeljati na tukajšnje pokopališče, kjer so ga pokopali.

Ponarejalec poštne nakaznice za zapahi

Ptuj, 3. februarja. V zadnjem času je neznan ponarejevalec poštne nakaznice sleparil neke pošte za večje zneske. S ponarjenimi nakaznicami je dvignil tudi pri pošti v Mariboru znesek 15.000 Din. Te dni se je pojavil v Ptuj nekdo možak, star 30 do 36 let, se sumljivo potikal po mostu in se nastanil v boljšem hotelu. Ptujška policija je imela izredno srečo, da je moža zasledovala. Ko ga je aretirala, se je izkazalo, da ima v rokah nevarnega ponarejevalca, ki je nameraval tudi v Ptuj poskusiti srečo in dvigniti večjo vsoto denarja, kar pa mu je policija s pravočasno arelacijo preprečila. Ptujška policija razpolaga s štirimi stražniki in ji gre zato vse priznanje, da je tako hitro izsledila pretekanega sleparja. Mož je bil eskortiran v Maribor. V interesu preiskave za enkrat še ne gre objaviti podrobnosti podatkov.

Brezvestno izkoriščanje izseljencev

V Clevelandu razkrite sleparije z vložnimi knjižicami so oškodovale mnoge slovenske rojake

Cleveland, konec januarja. Pred dnevi je že »Jutro« kratko poročalo, da je državni prosekutor v Clevelandu uvedel strogo preiskavo raznih sleparij z vložnimi knjižicami raznih denarnih zavodov. Preiskava je ugotovila že v prvih dneh, da je sleparije organizirala družba agentov, ki so zastopali nekatera pogrebna društva in druga podjetja ter parij v vložnimi knjižicami raznih denarnih zavodov. Od teh zaupnikov so agentje dobili sezname vlagateljev in potem so se takoj lotili dela. Obiskali so najprej razne naseljence, o katerih so vedeli, da niso dobro poučeni o poslovanju denarnih zavodov in raznih podjetij in o postavah. Med žrtvami sleparjev je, kakor že rečeno, mnogo Slovencev in značilno je, da so to večinoma preprosti ljudje ter starci in bolniki. Od mnogih revnih, preprostih naseljencev so sleparji izvabili vložne knjižice tudi z grožnjami in pod krinko oblastnih organov.

Tako je naseljenec Alojz Kulovic povedal preiskovalnim organom, da so ga obiskovali neki neznani ljudje ter mu pokazali nekakšne zlate in srebrne znake, kakor jih imajo policijski uradniki. Može so mu povedali, da pobirajo hranilne knjižice

takih posojilnic, ki so pod kontrolo zaradi omejenega poslovanja, in da bodo knjige poslali v Washington, od koder bodo vlagatelji potem dobili svoj denar. Kulovic je sleparjem izročil vložno knjižico na preko stotih dolarjev, kar je bil ves njegov prihranek. Čez nekaj dni so se sleparji vrnili in Kulovic izročil neke papirje kot potrdilo za izročeno knjižico. Zatrjevali so mu, da bo dobil svoj denar najpozneje v treh mesecih. Revez je čakal in, ko po poteku treh mesecev denarja ni bilo od nikoder, je obiskal nekega prijatelja in mu pokazal papirje. Prijatelj, ki je znal čitati angleško, je presenečenemu in prestrašenemu Kulovicu pojasnil, da si je s svojo vložno knjižico nabavil delnice ali lote za pokopališče nekega pogrebne zavoda.

Pri nekaterih žrtvah pa so sleparji prišli takoj z barvo na dan. Obiskovali so bolnike in stare ljudi, ko so že z eno nogo v grobu. Predstavili so se za zastopnike pogrebne zavoda, ki je bil baže udeležen s svojim kapitalom pri denarnem zavodu in hoče zdaj drugim vlagateljem pomagati vsaj na ta način, da bodo s svojimi, v denarnem zavodu zmrznjenimi prihranki lahko plačali dostojen pogreb in grobnico. Lepo so znali govoriti in

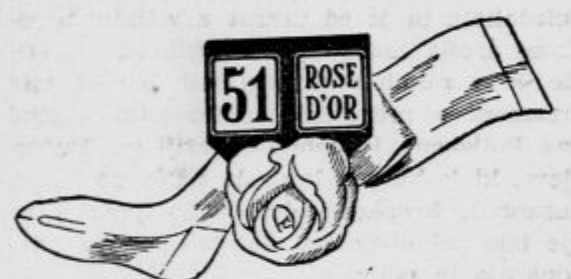
Domače vesti

* Zračna zveza med Dubrovnikom in Prago. V Dubrovniku so se, kakor znano, sestali predstavniki našega zrakoplovnega poveljstva major Rupčić, šefpilot Aeroputa Striževski ter delegata češkoslovaške države zračne proge inž. Kubiček in pilot Hrančka. V Dubrovniku so uredili vse potrebno za pristajanje amfibije, ki bo letos opravljala zračni promet na progi Praga-Sušak-Split-Dubrovnik. Major Rupčić je odpoval v Novi Sad, kjer bo poročal zrakoplovniemu poveljstvu. Inž. Kubiček je obiskal najprej Sušak, potem Zagreb, dočim bo pilot Hrančka v spremstvu članov splitskega Aerokluba obiskal vso našo obalo od Sušaka do Dubrovnika, da spozna ves teren.

* Diplomirani so bili včeraj na pravni fakulteti v Ljubljani gg. Tribnik Drago iz Maribora, Sedej Maks iz Šiške, Macarol Viktor iz Ljubljane in Lupine Karl iz Celja Čestitke!

* Prvi hrvatski župan v Ameriki. V mestu Cambellu v državi Ohio je pred nekaj dnevi polnil župansko prisego hrvatski rojak John Borak. Listi naših izselencev naglašajo, da je Borak prvi Hrvat, ki je v Zedinjenih državah dosegel čast mestnega župana. Mož je star 42 let, delal je nekaj let v jeklnah, štiri leta je služil v ameriški armadi, po vojni pa si je uredil trgovino. Vneto se udeležuje v Hrvatski bratski zajednici, je pa tudi dober prijatelj slovenskih naselencev. Za župana je bil izvoljen na listi demokratske stranke. V Cambellu je demokratska stranka prvič prodrla z njegovo kandidaturo.

DAME!

„ROSE D'OR“
(ZLATA ROŽA)
JE VODILNA ZNAMKA
NOGAVIC,
ELASTICNE SO, ELEGANTNE IN TRPEZNE

DOBITE JIH V VSEH BOLJŠIH MODNIH TRGOVINAH.

* Smrt hrabrega in zaslužnega oficirja. V Kragujevcu je umrl upokojeni podpolkovnik, invalid Mihajlo Cvetič. Rodil se je leta 1873 v Kragujevcu in leta 1893 je zapustil vojno akademijo kot inženjerski podporočnik. Ob izbruhu vojne je postal major. Hrabro se je udeleževal v 99 važnih bitkah. Pridobil si je visoka odlikovanja, posebno čišlan pa je bil kot dober predstojnik v krogu mlajših oficirjev.

* Redni občni zbor zadruge »Zasavska koča«, reg. zadr. z omeje. zav. v Litiji, bo v nedeljo 9. t. m. ob 14. v gostilniških prostorih pri Borišku v Litiji z nastopnim dnevnim radom: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega običnega zbora. 2. Poročila načelnstva in nadzorstva. 3. Odobritev letnega računa. 4. Sklepanje o razdužitvi in likvidaciji zadruge ter izročitvi imovine podružnici SPD Litija-Zagorje. 5. Slučajnosti. Ker je na dnevnem redu tudi sklepanje o razdužitvi in likvidaciji zadruge, naj se vsak član zbora zanesljivo udeleži.

* Poročila sta se v nedeljo v Sentspetrski cerkvi v Ljubljani g. Rudolf Mažur in gđ. Nada Korenčanova iz Horjula. Mlademu paru iskrene čestitke!

Z. K. D.
PRIDE
Angela Zalokar - Rudolf Forster
v vefilimu
Skrivnost
Carlo Cavelli-ja
Vstopnina za vse prostore Din 3.50

Cvetko Golar:

Jurjeva nevesta

Jurij se trenutek ni ganil. Vedel je sicer, da je njegov znanec nož, ki na dva kraja reže, ali tega ni pričakoval. Hitro je premislil svoje razmere: Denar ima v rokah in z njim Majdo. V hlevu stojita dva voliča, ki ju čez leto proda. Na njive poseje pšenice, in zakaj ne bi bila letina dobra? Prodal jo bo in vrnil. In Majda! Kako sladko in milo je cvetela v njegovem srcu!

* Jurij Jurij, ha, ha! Zakaj se braniš? Udari in vse je dobljeno! Zdej si očeta, in Majde ne dobiš od njegega očeta. Ali potem? Saj veš, da bi še koki rekli gospa, ako bi imeja denar. Ha, ha, Grohotal se je tujec, in to je razjelo Jurja.

* Na, hudič, tu je roka! Krepko sta udarila in šla narazen. Ne pozabi, Jurče! Leto ošorej: De-mar ali pa Majdo!

* Saj vem, da si hudič, je mislil Jurij, ali to pot si se počeno opekli.

Hitel je v vas in v duhu je videl, kako se bo vozil z Majdo k poroki in plačal dotog nevarnemu upniku.

Bila je jesenska noč, in ko je tujec, ki je bil sam hudič, obrazil gozd in preiskal dupla, je je mahnil proti Savi. Videl ga je stari brodar in je menil, da je kmet iz vasi in da gre na brod. Ali ker se je popotnik skrbno ognil križa, ki je stal na razpotju, je takoj spoznal, kdo sle- ni po svetu. V stezo, ki je vodila pro-

* Rumunski državljani, rojeni 1. 1915, ki stalno bivajo v dravski banovini, se pozivljajo, da se zaradi rekrutacije javijo ob 5. do 10. t. m. pri kr. rumunskem poslanstvu v Beogradu in prinesejo s seboj: 1.) uverenje o državljanstvu ali potni list, 2.) krstni ali rojstni list, 3.) šolsko izprijčevalo.

* Ob Jadranu zorijo črešnje. Dijak realne gimnazije v Šibeniku Marijan Zuljan nam je poslal nekaj zrelih črešenj, ki jih je nabral na vrtu nekega svojega prijatelja v Šibeniku. Drevo je bilo brez listja in polno drobnejšega, a vendarle za silo zrelega sadu.

* Toča v Novem Sadu. V Novem Sadu je bilo v zadnjem času nenavadno toplo, v soboto pa je temperatura padla in nastopila je tudi burja košava. V nedeljo jutraj pa je bilo spet toplo in polagoma je deževalo. Okrog polneve so se nad mestom zgrnili oblaki in začela je padati gosta toča, ki je dosegla debelost graha. Toče ni bilo dosti, a je vendarle nenavadna pojava v zimski dobi.

* Nevarna nezgoda v splitskem gledališču. V prostorih splitskega gledališča so v nedeljo zvečer člani bivše HSS iz mesta in okolice priredili zabavno prireditev. Že ob 8. zvečer so bili vsi prostori nabito polni. V gledališkem poslopu je bilo okrog 4.000 ljudi, prostora pa je komaj za dooro polovico. Ko se je zabava najlepše razvijala, so zapazili okrog polnoči, da se je betonsko tlo v atriu gledališča vleglo v širini kakih 8 m in da so se ob robu in v sredi pojavile razpoke. Vdiranje tal se je po srečnem naključju izvršilo polagoma, bilo je tudi pravčasno opaženo in zato v prenapolnjeni dvorani ni nastala panika. Naslednje jutro je prišla v gledališko poslopje komisija, ki bo ugotovila, kako je prišlo do nevarne nezgode. Splitsko gledališče je bilo zgrajeno leta 1893. na močvirnem terenu. Ker je v zadnjem času temelje gledališke stavbe.

* Strašna nesreča v petrovgradskem oficirskem domu. Žena zakupnika oficirskega doma v Petrovgradu je za snaženje parketa v kuhinji na štedilniku topila parafin, zmešan z bencinom. Nastal je ogenj, ki je nesrečno ženo bliskoma zajel, da je bila vsa v plamenih. Plamen je zajel tudi nekega slugo, ki pa so ga gosti in častniki, ki so prihitali na pomoč, rešili strašne smrti. Nesrečna žena je bila tako opečena, da je naslednji dan izdihnila v bolnišnici.

* Pod vlak je šel Primorski rojak Milan Ravber, ki je bival v vasi Kamniku pri Preserju, je v nedeljo zvečer skočil pri Vnanjih gorah pod vlak. Razmesarjeno truplo so našli včeraj jutraj. Kakor je Milan navedel v poslovnem pismu, je šel v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

* Maribor-Pohorje je naslov izredno lične propagandne publikacije, ki jo je za V. smučarske tekme SSKJ izdal prireditveni odbor, a krasi jo nad 15 res umetniških fotografij lepot pohorskega planinskega kraljestva. Iz bogate vsebine omenimo dr. Goriško »Poziv Sokolom«, Ganglov članek »Sokol na Pohorju«, dr. Pihlerjev članek »Povratimo se k prirodi«, Skalarjevo poslanico »Sestrane, Krejčiko-vo ugotovitev« »Zašto Sokolstvo mora da pokloni naročitu pažnju smučarstvu?« Macanovičovo vabilo »Sa smučkama u planine, na granice«, dr. Mihaličev sestavek »Sokolska planinska kočna na Pohorju« in Strašnikovo »Pohorje in njegove planinske postojanke«. Publikacija je gotovo ena najlepših med turističnimi propagandnimi publikacijami, kar jih je v zadnjih letih izšlo v naših krajih. Po opremi in vsebini ustreša v vsakem pogledu.

* Pot k zdravju. Voltaire je rekel: Zdrav način življenja je boljši od vsakega zdravila. Vsakdo bi moral biti svoj lastni zdravnik. Prirodi moramo pomagati, ne smemo pa je prisiliti! Te njegove besede so še danes kakor za vse čase resnične. Gotovo je, da veliko število premožnih moži in žena, ki živijo v velikih mestih Evrope in Amerike, porabijo danes še več kakor kdaj prej časa pri svojih zdravstvenih svetlovalih. Res pa je seveda, da je k sreči tudi mnogo takih, ki se ravna po Voltairovih besedah. Vzemite n. pr. ljudi, ki so se navadili na uživanje dobroznanega soka pomaranč. Njih zlatino pravilo za zdravje je polna časa vitaminov bogatega, sladkega in osvežujočega soka Jaffa pomaranč, ki ga zavživajo jutraj na tešče. Odkrili so prednost svoje dobre

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

DANES OB 4., 7. IN 9 1/4 ZVEČER PREMIERA MILIJONKEGA — ORIENTALNEGA VELEFILMA

RDEČI SULTAN — ABDUL HAMID

FRITZ KORTNER, ADRIANE AMES, WALTER RILLA

Carigrad, mesto ljubezni in strasti. — Lepa dunajska plesalka v harem. — Sultanovo intimno gledališče. — Ljubezen in strast zadnjega sultana.

NOVI PARAMOUNTOV ZVOČNI TEDNIK!!

PREMIERNI KINO

navade. Samo veliki in resni dogodki v življenju so lahko vzrok, da kdaj zamudijo jutraj svoj užitek. Imenujete jih lahko sužnje navade, prej ali slej pa jim boste zavidali zaradi neprecenljive dobrote — zdravlja. Uživanje soka pomaranč je prav dobro navada. Časa tega soka učinkovito izvršimo in krepčimo v začetku dneva in vsi vemo, da dan dobro konča, če se dobro začne. Prirodi moramo pomagati, a ne smemo je siliti. Sok Jaffa pomaranč (od teh pomaranč se dobi največ soka) bi morali uživati vsaj enkrat dnevno, da bo predpogoj zdravlja. To je prirodna pot, priroda pa lahko tudi zdravnik marsikaj nauči.

* Ilustrirani mesečnik »Rejec malih živali« za februar je pravkar izšel. Poleg navodil za dresuro psov so v listu strokovne razprave o perutinarstvu, gojbarstvu, kuncereji, ovčereji, kozereji, o kanarčkih in eksotičnih pticah, pa tudi akvaristovstvo je častno zastopano. Iz društvenih vestí je razvidno delo, ki ga vrši Zveza društev rejcev malih živali v Ljubljani. Karunova 10. Zveza podpira ustanavljanje samostojnih rejških društev v dravski banovini, katerih je danes že nad 30 in se še vedno ustanavljajo.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v ŠIŠKI (Telefon 33-87)

Najnovejša modne kreacije, elegantne modele, dražestne žene, lepo muziko, prinaša veseli film

Dolarski princ

Dorit Kreyler, Harald Paulsen, Paul Hörbiger, Leopoldine Konstantin.

V dopolnilo Foxov zvočni tednik. Predstave v torek, sredo in četrtek ob 7. in 9. uri.

V petek ob 20. uri komedija:
VRAZJI DECKO.
Vstopnina Din 3.—.

V soboto premiera španske operete:
GRENADIRJI LJUBAVI.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tlovarna JOS. REICH.
* Eno srce — ena radenska!

Iz Ljubljane

* Zima v kateri kosi pojo. Prijatelj lista nam piše: Ko sem šel na Svečnico popoldne proti Posavju, sem skisal kosa, kako poje neke v smrekah, ki stojijo na koncu artillerijske vojašnice ob Tyrševi cesti. Dobro mero križev imam na plečih, a kaj takega se nisem doživel. Pesem kosov me je presenetila toliko bolj, ker v nedeljo ni bil niti kdo ve kaj prijazen, topel dan. — Temu opozorilu naj dostavimo, da je toplo vreme že v drugi polovici januarja privabilo kose iz zatišja, da so začeli prepevati po logih in vrtovih in najbrž že pripravljajo svoja gnezda za novo pomlad. Težko je reči, komu naj bi človek bolj verjel: ali vremenskim prerokom, ki na vsakih nekaj dni napovedujejo nov val zime od severa in zapada, ali pa tem božjim znanilcem, ki začno peti pač, kadar jim narava vzdrami slutnje nove radosti v njihovih drobnihih srcih.

* Razstava angleških fotografij se bo vršila od 6. do 11. t. m. v Jakopičevem paviljonu. Namen te razstave, ki jo priredi Angleško društvo v Ljubljani, je nuditi naš širši javnosti nekaj uvod v poznavanje združene kraljevine Velike Britanije in Severne Irske ter tam živečega prebivalstva. Mnoge izmed fotografij, ki so svede na umetniški višini in ki jih je izdelal štab fotografov uglednega londonskega dnevnika »The Times«, so tipične za eno ali drugo področje angleškega, škotskega in irskega življenja, ki ga dobro ilustrirajo. Otvoritev bo v četrtek 6. t. m. ob 12. uri. Vstop prost.

je, da ji ni treba vsega vedeti, saj se bo vse dobro izteklo, in čemu bi jo plašil!

* Pogledj, Jurij, da sem vedela! Tisti je, ki je hodil pod moje okno, in tudi usesa ima našljena, kakor si videl. Gotovo je svat iz pela, in dobro morava gledati, da se ga rešiva.

Jurij je pritrjeval in razložil kako misli gospodariti in hiševati. Vse mu je šlo v mislih lahko in ngladko, smehljaje se je in svoj smeh je videl na kipečih ustnicah izvoljenega dekleta. Pravil ji je o zarji, kako bo strmelja nad jutranjimi gorami, ker jo bo prehitel in že oral na njivi, ko se predramijo zlata gospa. In kadile se bodo brazde in vsa njiva bo dihele in kipela, da se okiti in ovenča s klasjem.

Ko so kmetje videli, da se je Jurij postavil na noge, je rekel Adamovec zahlevarju: »Ali si ga vidiš! Prišel je na prazno kakor kukavica! In sedaj pogledj v njegov hlev, kjer se redi lepa živina, in njegovo polje pogledj, kako je obdelano!»

Zmajala sta moža in se popraskala za ušesi.

* Ta bi iz svoje glave vedro naredil. S to mislijo sta se ločila.

Jurij je vrgel stare strehe s pohištev in postavil nove, Jurij je oral in sejal in pasel govedo. In spomlad stala bila tista dva voliča velika in težka in lepa vola, in mladi gospodar je vselej pokazal figo hudiču, kadar ju je zagledal.

* Ne boš se mastil z Majdo ne, preklcana kozja brada!

In se šel na polje: Vse njive visoke in

* Predavanje v društvu »Pravna«. V četrtek 6. t. m. priredi drušvo »Pravnik« točno ob 18. v justični palači dvorana šte. 79. predavanje. Predaval bo odvetnik dr. Matej Pretner: O urejevanju naših kartelov. Vabimo vse člane in prijatelje društva, kakor tudi gospodarske kroge, da se tega zanimivega predavanja v čim večjem številu udeležijo. — Odbor.

* Število pravnih kandidatov pada? Po številu kandidatov najboljšega izpitna skupina na ljubljanski univerzi je gotovo prvi državni izpit na pravni fakulteti, ki traja po navadi ves februar in za katerega se lahko priprave slušatelji, ki so vpisani vsaj tri semestre. Za letošnji redni termin se je prijavilo 99 kandidatov, kar pomeni občutno nazadovanje nasproti prejšnjima letoma. Leta 1934. se je prijavilo za ta izpit rekordno število 143 slušateljev, a tudi lani še 139.

* Vsa svetovna glasbena literatura nima tako zanimivega dela kakor je Slaven-skega oratorijska suita »Religiofonija«. Posamezni stavki te suite nam v tipičnih spvih in karakterističnem spremljevanju slikajo posamezna veroizpovedanja v zgodovinski vrsti: pogani, židje, budisti, kristjani in muslimani. Skladatelj je pridružil še VI. religijo, to je glasba, češ, da se vsa veroizpovedanja poslušajo glasbe pri svojih obredih. Sklepni stavek suite je veličastna himna življenju — delu. Delo je izredno močno in ves tekst je napisan v originalnem jeziku. Tako bomo prvi slišali na koncertnem odru židovski tekst, budistično besedilo in muslimanske molitve. Kristjani pojo prošnjo »Gospod usmili se nas, Kristus usliši našo«. Za I. suitni stavek »Poganov« pa ni posebnega besedila ampak so le razni vzkliki. Koncert bo v petek 7. t. m. ob 20. v opernem gledališču. Dirigent ravnatelj Polič vstopnice se dobe v Matični knjigarni.

* Starši ki iščete vestne inštruktorje. Če ima vaš sin ali hčerka v kakem predmetu slabo oceno, bo gotovo potrebna v drugem polletju pomoč pri učenju. Obrnite se torej na Akademski urad dela, ki vam bo poslal sposobnega inštruktorja. S tem boste rešili najpotrebnejše akademike morečih materialnih skrbí. Akademski urad dela uraduje vsak dan od 11. do 12. ure na univerzi, dvorišče desno.

* Naša bolnišnica kliče na pomoč! Prajeli smo: Vsi, ki so se zadnje čase zdravili v bolnišnici in vsi, ki obiskujejo bolne svoje in znanec, so naravnost osupli nad razmerami, ki vladajo v tem zavodu. Ne samo da primanjkuje vseh sredstev, ki so nujno potrebna za uspešno zdravljenje, temveč je tudi prostor tako tesen, da nudijo nekateri oddelki naravnost obupno sliko: postelje so tesno druga poleg druge in na nekaterih leži celo po dva hudo bolna. Te razmere nujno zahtevajo temeljite odprave. Ker smo žene sprito njih najbolj prizadete, sklicujemo javno zborovanje, na katero vabimo vse, ki spoznavajo potrebo pomoči našim bolnikom. Zborovanje bo v četrtek 6. t. m. ob pol 19. v magistralni dvorani. Jugoslovenska ženska zveza, sekcija za dravsko banovino.

* Sestanek glade otroškega orkestra in otroškega pevskega zbora za starše bo v četrtek ob 20 uri na Bleivsevi c. 21 pritičje.

* Na Tabor vabijo osnutki plakatov, ki so jih izdelali študentje in študentke za Jadransko stražo. Osnutki so zdaj razstavljeni po nekaterih izložbah sredi mesta in so takoj zbudili pozornost. In s tem je njihov namen popolnoma dosežen. Povedati je nemreč treba kratko vsem, ki morda tega le še ne vedo, ali pa radi pozabijo: V soboto zvečer bo na Taboru revija slovenskih narodnih noš. Prireditev Jadranske straže bo čudovito, imenitno in skrbno pripravljena. Vzemite družinsko vstopnico ali pa rezervirajte ložo!

TAJNI KURIR

goste in temno zelene na vseh sama prepleta pšenica ki je šla prav v klasje.

In mogoče bi se bilo za Jurja vse dobro izteklo, da ni bil okol svetega Petra in Pavla hudič v peklu zelo slabe volje. Kaj ga je vščeno, nisem mogel zagotovo povedati. Mogoče je imel smolo pri dekletih, kratkoma spomnil se je Majde in njenega ženina in takoj je smuknil na svet. Že pred zarjo je oprezal okoli Jurjevega doma.

Pogledal je v hlev in skoraj bi bil padel vzrak: Pri jaslih stojita dva lepa, težka vola. — Hudič se vrne v peklo po živinsko kugo in jo pošlje Jurju v hlev. Že drugi dan si je gospodar pufil lase, ko je stal ob svojih dveh mrtvih volih. — Hudič gre na polje: Jurjeve njive so polne pšenice. Klasje že rumeni, že se nagibajo in trdno šumi, kmalu bo zlato in polno trdega zrnja. Brez premišljenja jo udere po gurenjskih vseh. Od Skočjana do Šmartna, od Šmarne do Šmarjetne gore se je potikal, za Savo je lazil, po Sorčih in Loških hribih se je vlačil, vso noč je trkal in budil čarovnice, in komaj se je zdanilo, že so bile na metlah in so mešale točo nad Jurjevi mi njivami. Vsule so jo iz kotlov in oblakov, in preden je minila ura, je bila Jurjeva pšenica omlačena in zrnje je bilo ledeno.

Dan poroke se je bližal. Ze so bili povabjeni svatje, že je bilo narejeno nevestino krilo, in družice so si nakupile pisanih pasov in židanih rut in belih vencov. Vse se je veselilo pretepega in bogatega ženitovanja, le Jurij je povešal glavo in mislil, kako bi ukamnil hudiča.

Zvočni kino IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 uri
HANSI NIESE — HANS MOSER
v veseli komediji

Mala trafika

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10.— Din

* Obrtniški ples v Kazini. V ponedeljski izdaji smo javili, da se je ta prireditve udeležil prof. Jarc v zastopstvu župana, kar pa ni res, temveč je na prireditvi zastopal mestno občino za bolelega predsednika mestne občine podpredsednik dr. Ravnihar.

* Na obrtniškem plesu v Kazini je načelnik upravnega oddelka banke uprave g. dr. Josip Hubad zastopal g. bana in ne g. podbana, kakor je bilo po pomoti navedeno v poročilu ponedeljskega »Jutra«.

* Živo — pestrobarno mavrico ste gotovo že kdaj občudovali? Če pridete na letošnjo pustno soboto 22. t. m. na Tabor, se boste že na tradicionalni maskaradi lahko izredno zabavali, ker boste »vsi pod mavrico« — to je namreč tudi geslo tega večera. Obleka ni predpisana, samo da bo v mavrinih slogu. To vam torej ne bo dala težav. Ze sedaj je prijavljena med drugimi skupinami izborna grupa, sestavljena iz najlepših, pravih mavrinih barv. Ne pozabite torej takle podatkov: na pustno soboto na Taboru vsi pod mavrico!

PRIDE

HANS ALBERS

v največjem filmu sezone

TAJNI KURIR

Film napete vsebine. Največja senzacija. — Film kakršnega ne vidimo vsaki dan.

Iz Celja

* V mestnem gledališču bo uprizorila ljubljanska drama danes ob 20. Schurekovo igro s petjem in godbo »Pesem s ceste«. Predstava je za abnoma. Za neabonante je na razpolago samo še nekaj vstopnic.

* Zmaga celjskih šahistov v Šoštanju. Druga garnitura celjskega šahovskega kluba (12 igralcev) je gostovala v nedeljo vo Šoštanju in zmagala v razmerju 8:4. Reditelj Kosmač je vodil tekmo z veliko vne-mo. Celjski šahovski klub se Šoštanjčanom toplo zahvaljuje za gostoljubni sprejem.

TAJNI KURIR

* Drzen vlom. Ko je prišel stražnik v nedeljo okrog 22.30 na Kralja Petra cesto, je opazil tri fante, ki so zbežali izpred knjigarne »Domovine«. Stražnik je stopil h knjigarini in ugotovil, da je izlozbeno okno vlomljeno. Obvestil je takoj lastnika knjigarne g. Huberta, ki je ugotovil, da so izginile iz izlozbenega okna knjige, naliva na peresa in denarnice v vrednosti 414 Din. Policija je še v teku noči izsledila vlomilce. Dva sta stara komaj 16, tretji pa 17 let. Izročili so ju okrožnemu sodišču. — Neki tatovi so tudi ukradli iz poslopja Pokojninskega zavoda različno drobnarijo, enako v Gosposki ulici in na Kralja Petra cesti. Policija je izsledila družbo petih dečkov v starosti od 10 do 15 let in jih ovdala sodišču.

* Pregled motornih vozil za Celje in srez bo 10. t. m. ob 9. pri mestni garaži na Spodnjem Lanovžu. Vozila morajo biti očiščena in porabna za vožnjo.

Neko noč ga vpraša Majda, kaj da mu je? Ali se je skesal in je noče za ženo. Zdej ni mogel več tajiti svoje skrivnosti in ji vse razodeva, kako sta se pogodila s hudičem in mu jo je zastavil za denar.

* Majda, v nedeljo se peljeva k poroki, in tam v lesu med borovci bo čakal hudič, da greš z njim.

To se je zasmejala Majda!

* O, zakaj mi nisi povedal že poprej te vesele novice! Ali mi nisi zaupal, moj dragi? Ah, sedaj čakam še stokrat težje, da pride srečna nedelja!

* Tako govori Majda! Veš, kaj te čaka in ti si celo vesela?

* Vesela sem iz »vsega srca, ker se ne bojim črnega svata. Nikar ne misli na to, lepo se obeci, povabi dvajstaj voz svatov in tiste godce, ki godejo najbolj poskočne.

Na dan poroke je bila vas židana in zlata, tako polna je bila svatovske volje in solnce in veselja.

* Danes se mož Majda! so vriskali otročiči in prihajali trumoma pred njen dom, da jih objame in obdaruje s kosači in medenimi štruklji. »Danes se mož Majda!«, so govorili očanci in stali ob cesti, da ji voščijo še enkrat dobro srečo. In fantje so peli in rajala so dekleta in družice so se zaljšale s trakovi in rožami. Belo pečo so ji dale na glavo, z zlatim pasom so jo prepasale, v svetle čizmičke so jo obule. Ze so odhajali, ali nevesta Majda je nekaj pozabila. »Da ne bo dolgočas svatom«, se je posmejala Jurju in naročila, naj vzamejo na voz sod vina in pol pečenega vola. (Dalje)

Brigita Helm

EVROPSKA GRETA GARBO
v krasnem filmu
JUTRI V KINU UNION

Sport

Nacionalno prvenstvo
Jugoslavije v table tenisu

Mladi Češkoslovaški table tenis klub v Beogradu priredi prvi v prestolnici nacionalno prvenstvo Jugoslavije v table tenisu pod pokroviteljstvom častnega predsednika kluba Karla Husnika. Prireditelj se bo vršila v veliki dvorani Češkoslovaškega doma, Garašinova 39. 22. in 23. februarja.

Ta sport v Beogradu se ni tako razvil, kakor v Ljubljani ali v Zagrebu. Zaradi tega se bo še z večjim zanimanjem zasledovala borba med mladimi Slovenci in rutiniranimi Zagrebčani.

Igrali bodo v naslednjih disciplinah: 1. single gospod. 2. single dam. 3. single juniorjev. 4. double gospodov. 5. mixed double. 6. prvenstvo moštev »Swatling Cup«. Igrali bodo na starih mizah. V vsaki disciplini bodo prvi trije dobili nagrade. Pravico nastopa imajo klubi člani JTTS, ki so plačali članarino za leto 1935.

Prireditelj želi, da bi se čim več klubov udeležilo tega prvenstva, ki bo važno tudi zaradi sestave naše reprezentance za svetovno prvenstvo v Pragi. Češkoslovaški table tenis klub v Beogradu bo storil vse, da se bodo udeleženci kar najbolje počutili na tej prireditvi.

Smuški tečaj na Kofcah se vrši. Prijave še sprejemajo dalje. Snežne razmere so prvotne. 3. februarja ob 7 zjutraj: —6 C. Podlage 50 cm, pršica 20 cm, mirno, smuka prav dobra.

KINO UNION

Telef. 2221

Marta Eggerth

v prekrasnem filmu božanskega petja

Njen največji
uspehDANES POSLEDNJIČ
ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Kot dopolnilo:

Pogrebne scene v Londonu in
odlomki iz opere »Carmen«.

Službene objave LNP

Prvenstveno tekmovalje drugega in tretjega razreda prične 19. aprila t. l. Za tretji razred se dovolijo tekme, v kolikor se klubi sporazumejo, tudi pred tem terminom.

Juniorsko prvenstvo se prične tudi z 19. aprilom, propozicije za to tekmovalje se dopolnijo v toliko, da en igralec ne sme na isti dan odigrati dveh tekem; v kolikor se klubi sporazumejo, smejo začeti s prvenstvenim tekmovaljem juniorjev še pred določenim terminom.

V smislu § 37 sodniškega pravilnika imajo klubi pravico 14 dni pred začetkom prv. tekmovalja z motivirano vlogo izvesti sodnike, za katero želijo, da ji ne sodijo tekme. V zvezi s to določbo se poziva prvorazredni klubi, da eventualna izvetja sporočijo podsavezu do 6. februarja t. l. Za ostale klube ostane v veljavi rok predviden po pravilniku.

V zadevi o. o. Celje so prispele želje in predlogi vseh klubov razven Jugoslavije. Za končno ureditev vprašanja o o. Celje se počaka še izjava Jugoslavije.

Seja p. o. dne 30. januarja 1936.

Odobri se prijateljska tekma Domžale-Slovan 2. II. t. l.

Verifikacije igralcev:
S pravico nastopa 8. februarja t. l. za Gradjanski Banek Zlatko. S pravico nastopa 30. aprila in 30. julija za Reko Slanina Edo.

Zavrne se verifikacija Kosa Janeza, Remsa Milana in Gračnerja Karla za Trbovlje, ker prijavnice niso pravilno spolnjene.

Čita se za Slovan Hudjek Stjepan, s tem da bo verifikacija sledila po prejemu odgovora od osrednje kartoteke. Slovan ima predložiti eno sliko igralca.

Verificirajo se po § 8, III spl. prav. za Svobodo—Lj. Rihter Hinko, za Slovana Jančigar Karel in Jančigar Viktor, s tem da imajo po točki 12 navodil za te verifikacije pravico nastopa z dnem objave; verifikacije veljajo glede Rihterja Hinka za vedno, glede obeh Jančigarjev do 1. avgusta 1940.

Suspendirata se do poravnave članarine napram prejšnjemu klubu Kokoli Jostp, Smolnikar Drago, oba Jadran.

V smislu sklepa zadnje seje p. o., o. katerem je bila Ilirija pisмено obveščena, se dvigne suspens Hermanu Janku, Železnikar.

Preključeta: Repovž Franc za Ilirijo, Klemenc Rudolf za Jadran, oba ostaneta pri Reki.

V smislu sklepa JNS se prične podsavezno tekmovalje v prvem razredu 16. II. t. l. Izrečani pari in termini so:

1. termin: Primorje—Ilirija, Celje—Hermes, Železnikar—Rapid, C. S. K.—Atletiki
2. termin: Celje—Korotan, Ilirija—Hermes, Maribor—Železnikar, CSK—Rapid;
3. termin: Korotan—Primorje, Ilirija—Celje, Maribor—CSK, Atletiki—Rapid;
4. termin: Hermes—Primorje, Korotan—Ilirija, Atletiki—Maribor, Železnikar—CSK
5. termin: Hermes—Korotan, Primorje—Celje, Rapid—Maribor, Atletiki—Železnikar;

6. termin: Ilirija—Primorje, Korotan—Hermes, Rapid—Atletiki;
7. termin: Korotan—Celje, Hermes—Ilirija;

8. termin: Celje—Ilirija, Primorje—Hermes, Atletiki—CSK;

9. termin: Celje—Primorje, Ilirija—Korotan, Železnikar—Atletiki;

10. termin: Primorje—Korotan, Hermes—Celje, Maribor—Atletiki.

Pri gornjem razporedu se je vpošteval sporazum med Hermesom in Primorjem, ta igra svoji ljubljanski tekmi s Korotanom drug drugemu kot predtekmi Prvo-

imenovani klub ima vedno izpiro igrisca. Tekme bo poslovni odbor doletoval po objavljenem vrstnem redu z uporabo vseh razpoložljivih terminov. Finalna tekmovalja bodo izrečena na prvi seji po desetem terminu, s tem da se bo prvo kolo igralo že na prvi naslednji termin.

V Petrovčah pri Celju se snuje nov sportni klub SK Savinjski, ki bo gojil skoro vse sportne panoge, n. pr. snučanje, drsanje in sankanje, nogomet, lahko atletiko, plavanje, veslanje. Pripravljalni odbor že posluje. V kratkem bo sklican ustanovni občni zbor.

Brigita Helm

EVROPSKA GRETA GARBO
v krasnem filmu
JUTRI V KINU UNION

Gospodarstvo

Kreditna politika Pošne hranilnice

Preteklo leto je Pošna hranilnica zaključila bilanco z rekordnim dobičkom 57 milijonov Din

Pošna hranilnica je izdala svoje letno poročilo za preteklo leto, iz katerega posuennamo naslednje zanimive podatke: Preteklo poslovno leto je Pošna hranilnica zaključila z rekordnim čistim dobičkom 56,9 milijona Din nasproti 53,2. 51,4, 27,4, 24,0, 35,3 in 35,0 milijona Din v zadnjih šestih letih. Ta čist dobiček se po zakonu o poslovanju hranilnic čeravno v vrstnem redu razdeli na: 1. 10% (5,69 milijona Din) za povečanje rezervnega fonda, 2. 5% (2,845 milijona Din) za nagrado nadzorstvenemu svetu, 2,5% (1,422 milijona Din) za nagrado oseboj Pošne hranilnice (1,42 milijona Din), 1% (569.000 Din) za nagrado članom in 1,5% (853.500 Din) za nagrado članom in 1,5% (853.500 Din) za nagrado članom.

Vsi ti podatki kažejo, da je bilanca Pošne hranilnice razširjena (izgube pri državi, papirjih so bile v letih 1931 in 1932 v celoti odpisane) in ima zavod sedaj tudi precejne rezerve. Čas bi bil, da zavod pristopi k redukciji raznih provizij in pristojbin, ki danes ovirajo čeravno promet in so dobili docela fiksne značaj, ker le povečujejo državni delež na dobičku. V lanskem letu je bil čist dobiček Pošne hranilnice za skoro 22 milijonov večji nego v konjunktornem letu 1929.

PRI MEMORIDIH, BOLEČINAH V KRIZU, ZASTOJU KRIVOTOKA V JETRIH IN NEZADOSTNEM IZLOČEVANJU IZ ŽOLCA, nastalem zaradi zapeke, se dosežejo z naravno

FRANZ JOSEFOV

vodo odlični uspehi. Bolniki radi uživajo preskušeno

FRANZ JOSEFOVO

grenčico, ki se tudi pri pogostejši uporabi dobro obnese.

Kakor je podoba, igra pri tem odločilno vlogo zakonska določba, da dobi osebe Pošne hranilnice nagrado v odstotkih čistega dobička. Kakor je na eni strani prav, da je osebe take institucije v svojem poslovanju zainteresirane na tem, da se posli vršijo racionalno in da ima interes na ugodnem poslovanju zavoda, vendar ima ta določba tudi to slabost, da ima centralno vodstvo Pošne hranilnice vedno pred očmi le to, kako čim bolj dvigniti čist dobiček, z dvigavanjem provizij in pristojbin, četudi na škodo komitentov, ki morajo plačevati take previsoke pristojbine in provizije zavodu, ki je v svojem poslovanju brez konkurence. Na tem mestu smo že ponovno opozorili, da zavod, ki na čeravno vlogo ne plača prav nikakih obresti, ne bi smel od čeravnega prometa pobirati provizij in pristojbin. To načelo bančno-tehničnega poslovanja bi moralo veljati tudi pri Pošni hranilnici. Nimamo nič proti temu, da se nagrade oseboj še povišajo, toda do vplave mora priti interes onih, ki omogočajo Pošni hranilnici zaslužek kot njeni komitenti. Koliko bi bilo morda treba način razdelitve teh nagrad spremeniti, je seveda drugo vprašanje.

Nazadovanje posojil privatnemu gospodarstvu

Tudi iz bilance za preteklo leto se kaže v primeri z bilancami za prejšnja leta nadaljnji razvoj v smeri, da postane zavod predvsem kreditni vir za državo. Tako je ponovno narasla postavka državnih vrednostnih papirjev vrhu tega pa so se posojila državi dvignila že na preko ene milijarde dinarjev; pri tem pa vidimo stalno nazadovanje ostalih plasmanov, predvsem posojil denarnim zavodom, kakor tudi lombardnih posojil. V zadnjih dveh letih so bile v primeri z letom 1931. naslednje spremembe (v milijonih Din):

	1931.	1934.	1935.
posojila državi	379	926	1071
posojila den. zav.	238	189	172
lomb. posojila	134	65	47

Posojila državi in državnim ustanovam so se od leta 1931. skoro potrojila: povečala so se za 692 na 1071 milijonov. Če vrhu tega upoštevamo, da se je v istem času plasman sredstev v državnih papirjih povečal za 176 na 336 milijonov, tedaj

vidimo, da je pretežni del novopriteklih tujih sredstev porabila Pošna hranilnica za posojila državi in za nakup državnih papirjev, kajti ti dve postavki sta se od leta 1931 povečali za 868 milijonov, medtem ko so tuj sredstva v istem času narasla za 896 na 2030 milijonov. V lanskem letu so se posojila državi povečala za 145 milijonov, plasman v državnih papirjih pa je narasel za 44 milijonov. Letno poročilo navaja, da so bili lani krediti glavni državnim blaginjam, kakor tudi krediti ostalim državnim ustanovam dohinitivno urejeni, tako glede finančnega fundiranja, kakor tudi glede formalnega zakonodajstva.

Vzprednost s to politiko financiranja države so nazadovani ostali posli kreditiranja. Posojila denarnim zavodom, ki so leta 1931. znašala še 238 milijonov, so že ob koncu predanskega leta padla na 189 milijonov, lani ob koncu leta pa na 172 milijonov. Isti pojav vidimo pri lombardnih posojilih, ki so leta 1930. dosegla rekordno višino 165 milijonov in so ob koncu predanskega leta padla na 65 milijonov, lani pa na 47 milijonov. Posojila občinam so dosegla najvišje stanje ob koncu leta 1932, ko so znašala 33,5 milijona Din, pa so lani ponovno nazadovale na 21,6 na 17,1 milijona Din. Poročilo za lansko leto navaja, da nazadovanje kreditov denarnim zavodom ni posledica kakega pritiska Pošne hranilnice, nego je posledica razvoja razmer v našem bančništvu, ker banke spontano reducirajo svoje obveznosti, bodisi s prodajo zastavljenih vrednostnih papirjev ali z realizacijo drugih svojih aktiv. Morda pa igrajo tu važno vlogo tudi pogoji, po katerih daje Pošna hranilnica posojila denarnim zavodom, da stremijo za tem rešiti se obveznosti pri Pošni hranilnici.

Pošna hranilnica bi lahko ukinila vse pristojbine in provizije

Pri računih izgube in dobička so med dohodki največja postavka obresti in kuponi vrednostnih papirjev, ki so dali skupaj 83 milijonov Din. dočim je zavod sam plačal le za 30 milijonov Din obresti (na hranilne vloge). Na čeravno vlogo v višini preko ene milijarde dinarjev, kakor rečeno, ne plača Pošna hranilnica nikakih obresti. Dohodki od provizij, pristojbin in od obračev so znašali lani skupaj nekaj manj nego 22 milijonov. Če bi Pošna hranilnica ukinila prav vse provizije in pristojbine ter se odrekla vsem dohodkom od prodaje obveznic, bi še vedno lahko zabeležila lep dobiček v višini preko 34 milijonov, to je približno toliko, kakor je znašal čist dobiček tega zavoda v letih pred krizo. Te številke ponovno potrjujejo upravičenost teze, da zavod, ki ne plača na čeravno račune nikakih obresti, tudi ne sme računati nikakih provizij in pristojbin. V primeri s prejšnjim letom so se kosmati dohodki povečali od 97 na 105 milijonov. Seveda so tudi izdatki narasli predvsem zaradi večjih obresti za hranilne vloge. Ta postavka je narasla od 25,3 na 30,2 milijona Din. Tudi režijski stroški, ki so v prejšnjem letu popustili od 12,7 na 12,5, so se v lanskem letu dvignili na 13,2 milijona Din. materialni izdatki pa so narasli od 3,66 na 3,80 milijona Din.

O poslovanju posameznih podružnic poročilo ne vsebuje nikakih podatkov. Le glede uradnosti navaja, da je od celokupnega števila 713 uslužbencev odpadlo lani ob koncu leta na centralo v Beogradu 309 uslužbencev, na podružnico v Zagrebu 162 uslužbencev, na podružnico v Ljubljani 137 uslužbencev, na podružnico v Sarajevu 68 uslužbencev in na podružnico v Skoplju 37 uslužbencev. Po številu čeravnih računov je na prvem mestu podružnica v Zagrebu in je nanjo odoslad lanskega leta 7594 računov, (prirastek v teku leta 353 računov), na podružnico v Ljubljani 6736 računov (prirastek 326), na centralo v Beogradu 6643 računov (prirastek 353), na podružnico v Sarajevu 3143 računov (prirastek 52) in na podružnico v Skoplju 1323 računov (prirastek 23).

Gospodarske vesti

Ponovno povišanje našega klirinskoga dolga v Češkoslovaški, Zaradi izvozne sezone se je v zadnjem času naš klirinski dolg v Češkoslovaški nekoliko dvignil. Ob koncu decembra je znašal neizvrnani saldo v Češkoslovaško korist 81,8 milijona Kč, dne 17. januarja 86,9 milijona Kč, 1. februarja pa je narasel na 90,6 milijona Kč, kar ustreza po oficialnem tečaju svoti 164,4 milijona Din nasproti 148,5 milijona Din pred enim mesecem.

Češkoslovaško-jugoslovaška železniška tarifa. Z veljavnostjo od 10. t. m. stopi v veljavo nova češkoslovaško-jugoslovaška mednarodna železniška tarifa za pre-

voz blaga. Tarifa obsega vozninske postavke med češkoslovaškimi in jugoslovaškimi postajami v Češkoslovaških vinarjih za prevoz glinstega blaga, porcelana, žgane gline in kaolina. Istega dne stopi v veljavo tudi tarifa s postavkami v češkoslovaških vinarjih za prevoz tobaka, jaje, vina, slanina in svinjske masti.

Borze

3. februarja

Na ljubljanski borzi je deviza Newyork v skladu z zunanjimi notacijami danes ponovno nekoliko popustila in tudi London je bil šibkejši. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi trgovali po 9,32, v zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9,32, v angleških funtih po 257, v grških bonih po 30,50 in v španskih pezeta po 6,55. Nemški klirinski čeki so se v Ljubljani trgovali po 14,60, v Zagrebu po 14,54 (za konec februarja po 14,39), v Beogradu pa po 14,3810.

Na zagrebškem efektom tržišču je bila vojna škoda mirna pri tečaju 356—358 (v Beogradu je bil promet po 356—357,25). Prijazna je tendenca v doharskih papirjih in je prišlo do zaključkov v 7% Bairovem posojilu po 72,50 ter v 8% Bairovem posojilu po 83,50. Promet je bil še v 6% beguških obveznicah po 61,50 in v 7% stabilizacijskem posojilu po 76 (v Beogradu po 77,50).

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2970,29—2984,88, Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 736,09—741,75, Curih 1424,22—1431,29, London 215,77—217,83, Newyork 4281,47—4317,79, Pariz 298,89—290,33, Praga 181,26—182,36, Curih, Beograd 7, Pariz 20,28, London 15,1850, Newyork 303,25, Bruselj 51,76, Milan 24,40, Madrid 42,02, Amsterdam 208,45, Berlin 123,60, Dunaj 57,10, Stockholm 78,25, Oslo 76,25, København 67,75, Praga 12,7350, Varšava 57,95, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 356—358, 6% beguške 60,50—61,25, 8% invest. 77 bl. 7% stabiliz. 75,50—77, 7% B'air 73,25—73,50, 7% Drž. hip. banka 77 den., 8% Blair 83—83,50; delnice: PAB 240—241.

Beograd. Vojna škoda 355,75—356,50 (356,50—357,25), za april — (356), 6% beguške 64,50—65 (64,75), 7% invest. 79 bl. (79), 7% stabiliz. 77,50 den. (77,50), 7% Blair 72,50—73 (72,50), 7% Drž. hip. banka 80 den., 8% Blair 82,50—83, Narodna banka — (64,50), PAB 238,50—239,50 (239,50).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 3. febr. Začetni tečaji: pšenica: za maj 100,35, za julij 89; kuruza: za maj 60,375, za julij 60,75.

+ Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendence mirna. Pšenica: baška in slavonska 172—175; ladja Tisa ali Begej 177—179; okolica Sombor 171—173; sremska in banatska 173—175. Oveš: baška, sremska in banatska 115—117. Moka: baška in sremski, 64 kg 132,50—137,50. Kuruza: baška in banatska 116—117. Moka: baška in banatska 102—103. 235—235, 215—235; 215—235; 195—215; 160—170; 110—112,50—117,50. Otrbi: baški sremski in banatski 100—102. Fižol: baški bel: 215—220.

+ Budimpeštanska terminska borza (3. t. m.) Tendence slaba. Pšenica: za mare 17,68—17,70, za maj 17,99—18,00; kuruza: za maj 15,05—15,06.

RADIO

Izveleček iz programov

Torek, 4. februarja

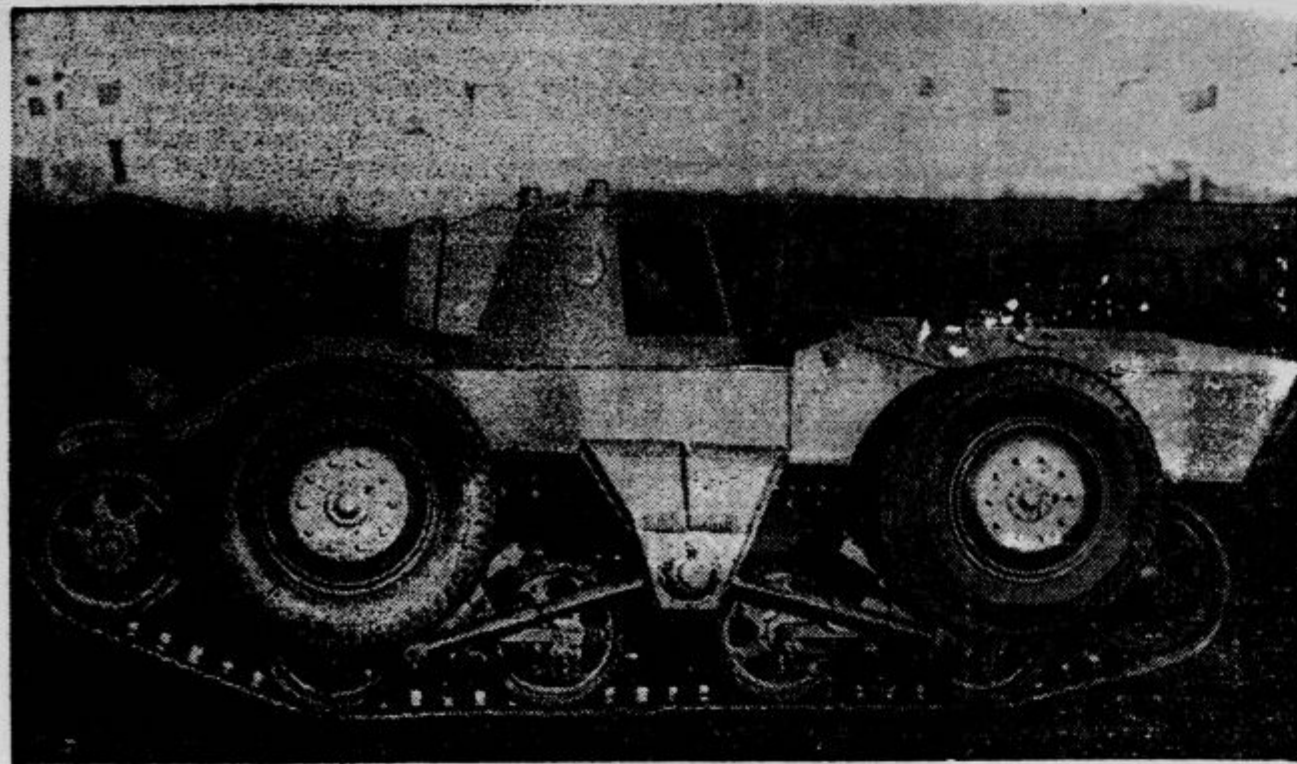
Ljubljana 9: Šolska ura: Strossmajerjeva proslava (izjava meščanske šola na Viču). — 12: Virtuozni na ploščah. — 12,45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13,15: Delibesove baletne suite izvaja Radio orkester. — 14: Vreme, borza. — 18: Koncert Radio orkestra. — 18,40: Dvig japonskega naroda od 19. stoletja do danes (g. Franc Terseglav). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19,30: Nac. ura. — 20: Večer glasbe, petja in recitacij. Sodelujejo: Pevsko društvo »Grafika«, g. Ivan Jerman, član Nar. gled. (recitacije) Radio orkestra. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22,30: Angleške plošče.

Beograd: 16,20: Orkestralni koncert. — 19,50: Narodne pesmi. 20,20: Koncert filharmonije. — 22,20: Plesna muzika. — Zagreb 12,15: Plošče. — 17,15: Orkestralne skladbe. — 20: Koncert komornega tria. 21: Orkestralni in pevski koncert. — 22,15: Jazz. — Praga 19,15: Voljski večer. — 20,05: Orkestralni koncert — 21: Försterjeve pesmi. — 21,45: Plošče. — Varšava: 20: Fallova opereta »Stambulski rožar«. — 21,45: Iz Wagnerjevih oper. — 22,45: Laska in plesna muzika. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 15,20: Otroški koncert. 16,05: Iz zvočnih filmov. — 17,45: Koncertna ura. — 20,30: Večer valčkov in koračnic. — 22,10: Komorna glasba. — 23,15: Ples. — 24: Zabaven program. — Berlin 18: Prenos iz Münchena. 20,10: Melodije življenja. — 22,30: Glasba z vsega sveta. — München 18: Orkester in šramel kvartet. — 20,10: Shakespeare »Romeo in Julija«. — 22,20: Program po napovedi. — 23: Laska glasb. — Stuttgart 18: Prenos iz Münchena. — 20,45: Plesni večer. — 22,30: Kakor Berlin. — 24: Orkestralni in zborovski koncert.

Sreča 5. februarja

Ljubljana 12: Iz kraljevske lutk in skratov (plošče). — 12,45: Vreme, borza. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13,05: Kmečki orkestri na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Otroška ura: I. Privilecije (ga. Marija Vera). II. Lisica zvitorepka. — 18,40: Pogovori s poslušalci. — 19: Čas, vreme, poročila, spored obvestila. — 19,30: Nac. ura: Dr. Edo Slamer, zdravnik in nar. poslanec (dr. Božidar Lavrič). — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča V odmorih: Glasbeno predavanje (M. Bravničar) ter napoved časa, vreme, poročila, spored.

Najpopolnejši tank ima švedska armada

Švedska vojska je uvrstila med svoje orožje tank, ki je gotovo najpopolnejši svoje vrste na svetu. Njegova posebnost je ta, da se more premikati s kolesi ali na gosenicah. S prvimi napravi do 75 km na uro, s drugimi pa 40 km. V notranjosti tega tanka je prostora za tri osebe. Tank ima montiran brzostrelni top in strojno puško.

Podtaknjena oporoka

Testament je bil napisan l. 1931, toda na papirju z vodnim tiskom iz l. 1935...

Nekega deževnega večera je sede. Raymond Hamilhac, kancijlski uradnik pri pariskem notarju Lyrotu preko uradnih ur v svoji pisarni in urejal neke stvari. Vsi drugi uradniki so bili že odšli. Hipoma so se odprla vrata in dva zakrinkana suza karja sta zrasla pred Hamilhacovo mizo in merila s samokresima na njegovo glavo: »Če samo pisnete, boste morali umreti!« je dejal eden izmed obeh zakrinkancev. »Izročite nama takoj zapuščinske akte Yvonne Richaudove. Dajeva vam samo minuto časa...«

Hamilhacu ni prišlo na misel, da bi se »gostomac« uprl. Prinesel je zahtevane akte, med katerimi je bila tudi oporoka nedavno umrle bogate zasebnice Yvonne Richaudove. »V dveh urah dobite te stvari nazaj,« je dejal eden izmed možakarjev in se odstranil z njimi. Mimogrede je vzel s seboj nekoliko pol notarjevega papirja z njegovim natisnjenim naslovom in tudi notarjev žig ter pečatnik.

Med tem pa je stal drugi vlomilec pred kancijstom z naperjenim samokresom in pazil, da se ta ni zganil. Po dveh urah je prvi zakrinkanec prinesel papirje nazaj in dejal: »Sedaj jih lahko spet položite v

predal. Toda če črhnete o vsej stvari komurkoli samo besedico, si lahko že v naprej naročite krsto.«

Hamilhac je v svojem smrtnem strahu obljubil, da bo molčal kakor grob. Ko je naslednje jutro stopil iz svojega stanovanja, je opazil, da ga pri vsakem koraku zasledujejo. Lahko se je tedaj prepiral, da bi nepovabljena gosta prejšnjega večera svojo grožnjo izvršila, če bi o stvari kaj povedal. Zato je molčal, povedal ni ničesar niti svojemu šefu.

Nekoliko dni pozneje je Lyrot povabil sorodnike Richaudove, da jim prečita njeno poslednjo voljo. Seveda so prišli vsi. Prisoten je bil tudi Hamilhac. Hipoma je ta zaslišal glas, ki ga je pretresel. Poznal ga je od večernega obiska pred nekoliko dnevi. S tem glasom je govoril sedaj pokojničin nečak Maurice Teroy. Poleg nje ga je stal njegov brat Gaston in oba sta ga gledala s tako grozečimi pogledi, da je tudi sedaj molčal.

Ko je notar odprl in prečital oporoko, se je vse sorodstvo vznemirilo. Richaudova je bila namreč vse svoje imetje v višini 32 milijonov frankov ostavila obema nečakoma, ki ju družina ni bogve kako cenila. A tudi notar ni mogel zatajiti svojega začudenja: »Gospa Richaudova je vendar vse svoje imetje ostavila neki dobrodelni ustanovi,« je dejal. »Ne morem verjeti, da bi me bil spomin ostavil...«

»Preiščite pisanje,« se je ozvalil tedaj Maurice Teroy z nestrpnim glasom. »Saj vendar vidite, da so pečati in žigi v redu.«

»Da, preiščite ga natančno,« je dejal tedaj Hamilhac in je šefovo roko z listino dvignil tako, da je svetloba od okna padala skozi njo. Notar je vrzel pogled na znak z vodnim tiskom v papirju in menil: »To je vendar čudno! Znak nosi letnico 1935, a oporoka, ki mi jo je dala shraniti ga, Richaudova, je bila sestavljena leta 1931! Mogoče nam gospoda Teroya pojasnita ta čudež?...«

Nista imela časa, kajti v tem trenutku ju je obstopilo nekoliko krepkih detektivov in ju ukenilo. Stari Hamilhac se je bil po telefonu s policijo dobro zmenil, kako bodo likvidirali to zadevo.

Novi rokopisi Tolstega

Iz Moskve poročajo, da so tam odkrili rokopis prvenca Tolstega, »Orel«. Ta rokopis so smatrali doslej za izgubljen. Obnem so našli tudi številne druge rokopise velikega pisatelja in pisma. Vmes je dnevnik za l. 1910, beležke za roman »Peter Lc, ki ga pa Lev Nikolajevič ni ugnel več napisati in 475 korekturnih pol »Vstajenja« z lastnoročnimi pisateljevimi korekturami.

Prejemki kralja Edvarda VIII.

Civilna lista novega angleškega kralja bc značala isto toliko kakor za njegovega pokojnega očeta, namreč 742.000 funtov na leto. Waleski princ dobivajo iz vojvodstva Cornwallskega 245.000 funtov na leto. Komu bodo pripadli sedaj ti dohodki, še ni določeno.

Drugi angleški prince dobivajo od države letno okrog 2 milijona Din ko se poroče pa dvakrat toliko. Princeze imajo nekaj več nego polovico toliko apanaže kakor principi. Vsi člani angleške kraljevske družine s kraljem vred plačujejo dohodninski davek.

Neznana pisma apostola Pavla

Londonski list »Evening News« poroča, da je ameriški milijonar A Chester Beatty našel v Egiptu dragocene odlomke svetega pisma. Baj je gr- za doslej neznane fragmente rokopisa pisma apostola Pavla. Beatty si je že prej pridobil deset listov tega rokopisa, dočim si je zagotovila ostalih trideset listov univerza v Michiganu.

Z osebnim posredovanjem se je zdaj Beatty posrečilo pridobiti še šestindeset na daljnih listov Pavlovega rokopisa, ki obstoji v cellem iz šestinsedemdesetih listov. Ti listi predstavljajo celotno tisedelo pisma apostola Pavla od približno 15. poglavja Rimljanom do nekake prvega poglavja Tesaloničanom. Vsekakor pa manjka še zaključek rokopisa, ki ga niso mogli doslej nikjer najti.

Rokopisni listi ki si jih je pridobil ameriški milijonar, so napisani s krasno pisavo. Pisec je pri pisanju rabil posebne vrste črnila. Rokopis je pisan v grščini, njegov jezik je lahek in umiljiv ter ga bodo z lahkoto prevedli.

Knez obsojen zaradi tatvine

Na varšavski glavni postaji so pred časom prijeli kneza Vladimira Obolenskaga, člana znane ruske veleplemenitaške družine, v trenutku, ko je ukradel v neki časopisni stojnici 300 zlotov in je hotel potem uteci. Pri njem so našli 400 frankov in zlato cigaretno dozo, tako da njegovem zagovoru, da je storil tatvino iz bede, niso mogli verjeti. Aristokratskega tatu je sodišče obsodilo na 6 mesecev ječe.

Nova afera v Hauptmannovi zadevi

Iz Trentona, kjer so obsodili Hauptmanna na smrt, poročajo, da je tam pričakovati nove senzacionalne aretacije. Oseba, ki jo mislijo aretirati, je nastopala med procesom baje kot ena glavnih prič proti domnevemu ugrabitelju Lindberghovega otroka, a se je sedaj izkazalo, da je hote zavajala sodišče na napačno sled.

Z bojišča v samostan

Agencija Stefani poroča, da se v Adis Abebi splošno govori o tem, da pojde ras Desta, bivši poveljnik na južni abesinski fronti, v samostan. Neguš mu je določil to kazen zaradi poraza, ki ga je zadal abesinski vojski general Graziani.

S pogreba angleškega kralja Jurija V.

Na levi italijanski admiral Giuseppe Cantu, poleg njega pa maršal rdeče vojske Tuhačevski. Oba vojska predstavnik svojih držav korakata v tovariški slogi.

Zrakoplovi v bodoči vojni

Sodba ameriškega strokovnjaka Rosendahla

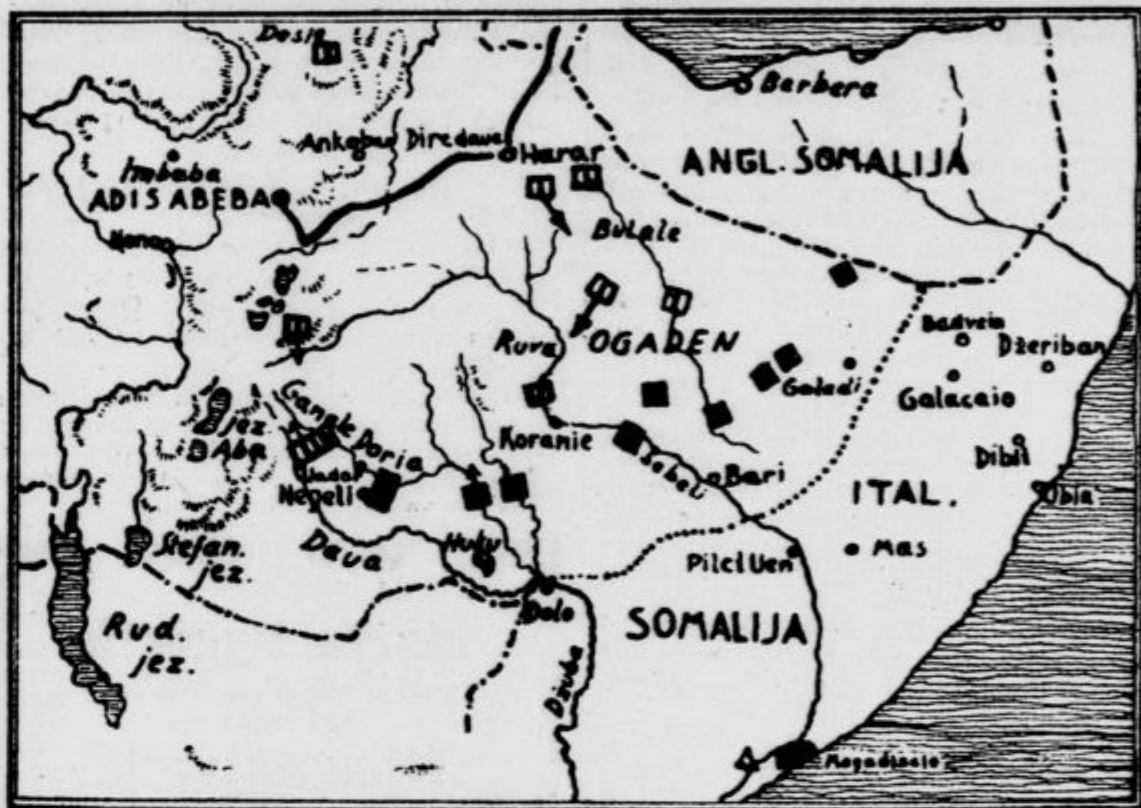
C. Rosendahl eden najbolj izkušenih ameriških zrakoplovnih strokovnjakov, znan kot poveljnik obeh, doslej največjih zrakoplovov na svetu, »Acrona« in »Macona«, opozarja v nekem članku na novo možnost uporabe zrakoplovov v bodoči vojni. Predlaga namreč, da bi zračne ladje »zasidrali« visoko nad oblaki in bi potem z njih na poseben način opazovali sovražne ladje na morju. Opazovalci bi sedeli z vsemi potrebnimi instrumenti v posebnih gondolah, ki bi visele na močnih vrveh do tisoč metrov pod zrakoplovom. Opazovalec bi bil v stalnem telefonskem stiku s posadko na zrakoplovu, iz svoje gondole bi vodil njegovo gibanje in po potrebi ogenj njegovih topov ter bomb.

Zrakoplov, ki bi križaril več tisoč metrov nad morjem, bi pomenil po Rosendahlovem naziranjem dragocen pripomoček zoper napad sovražnega morskega brodogojca, ki bi ga opazil že od daleč in opozoril nanj lastno brodogojce. Kritikom, ki pravijo, da nudi zra-

koplov ugoden cilj sovražnim letalom in topovom odgovarja Rosendahl, da bi s pomočjo naravne in umetne mešle zračno ladjo lahko skrili, dočim bi bila opazovalna gondola zavoljo svoje neznatnosti že sama po sebi komaj vidna. Poleg tega ima zrakoplov možnost, da prenaša s seboj letala, ki bi ga branila pred sovražnimi letali, da bi se ta ne mogla preveč približati, ne glede na to, da je zrakoplov zavoljo svoje okretnosti le zelo nesiguren cilj za sovražnikove bombe in da ima na krovu težje strojnice in lažje topove, ki streljajo z večjo sigurnostjo dalje nego strojnice na letalih. Če je zrakoplov napolnjen s helijem, mu vsaka sovražna krogla, ki bi ga zadela, tudi ne škodi in popravila na njem so mogoča še med poletom.

Današnji zrakoplovi imajo po Rosendahlu le ta nedostatek, da imajo omejene možnosti za pristajanje, a če bo tehnika to oviro sčasoma odpravila, tedaj bodo zrakoplovi za vojne svrhe imeli večji pomen nego letala.

Položaj na južni fronti po zmagi generala Grazianija

Crtnani znaki predstavljajo pozicije abesinskih čet, črni pa italijanske postojanke na južnem bojišču v Afriki

Nesreča ameriškega brzega vlaka

Parni kotel je eksplodiral, lokomotiva, voz za prtljago in spalni vagon pa so strmoglavili v mirzo reko

V bližini ameriškega mesteca Sunburyja je po vesteh iz Pennsylvanije iztril prvi vlak pri prehodu mostu čez Susquehanna. Lokomotiva, voz za prtljago in spalni vagon so strmoglavili v ledeno mirzo vodo, trije naslednji vagoni pa so obrvseli na strmem ovinku blizu tira. Pri tem so se vneli pragovi, kar je imelo za posledico, da je nastal ogenj na mostu.

Pozvali so reševalne kolone, ki so morale delati v velikem mrazu 27 stopinj pod ničlo. Proti eni zjutraj, to je dobro uro po tem, ko se je primerila katastrofa, so potegnili izpod razbitih vagonov osem človeških trupel. Pozneje so našli še štiri razmrčarjena trupla. Ranjenih je bilo nad trideset oseb, toda število ponesrečenec menda še ni popolno.

Posebnost te nesreče je tudi ta, da je lokomotiva eksplodirala v trenutku, ko je prvi vlak zavozljal na most pri Sunburyju. Sodijo da je izvor nesreče ravno v tej eksploziji, med katero se je razletel parni kotel na vse strani.

Novi premier egiptске vlade

Ali Maher paša, ki je sestavil novo egiptsko vlado, je bil že dni zaprečen po kralju Fuadu

Ellsworthova odkritja

Polarni letalec in raziskovalec Ellsworth ki so ga pred kratkim na tako neprilakovan način rešili v bližini Kitovega zaliva, potem ko so ga smatrali že mesec dni za izgubljenega, je poslal sedaj prvo obširnejše poročilo o svojem poletu preko Antarktike. Iz tega poročila je razvidno, da je med poletom v neznanih ozemljih večkrat pristal in je tu zasledil tudi ameriško zastavo. To doslej neznanu ozemlje je imenoval po svojem očetu Dežela Jamesa W. Ellswortha. Ta dežela leži med Hearstovo deželo in Deželo Mary Byrdove. Visoko planoto v njej, ki ima višino 2000 m, je imenoval po svojem zvestem spremljevalcu, pilotu Holle-Kenyonu.

A NEKDOTA

Bernarda Shawa so vprašali, kdaj in kje je govoril svoj najboljši govor. »O, to je bil poltrugovinski govor med naltvom v Hydeparku,« je odgovoril. »Edini poslušalci so bili: šest policistov, ki so jih postali, da bi me nadzorovali, in tajnik mase družstva, ki me je bilo povabilo, naj govorim.«

VS AK DAN ENA

»Kaj, to ima si je prav gotovo izmislil kak-
šen jozef...«
(Glasbeniški tedenik)

Rumunski kralj v Parizu

S pogrebnih svečanosti za angleškim kraljem Jurijem V. je prisel v Pariz rumunski kralj Karol I. Imel je v francoski prestolnici pomembne razgovore s francoskimi državniki o mednarodni politiki s posebnim ozirom na Podonavje

Madame Mère

Te dni se svetovni listi spominjajo stoletnice smrti Napoleonove matere Leticije, ki se je pisala z deklinski klenom Ramolino ter je imela za očeta Jeana Jeromeja Ramolina, najprej kapetana v genovski vojski, pozneje pa prometnega nadzornika na Korziki. Leticijina mati je postala vdova in se je omožila še v drugo, topot takisto z oficijem genovske vojske, kapetanom Fleschom.

Leticija Ramolino je že od mladih nog bila na glasu najlepše Korzičanke. Imela je zelo pomanjkljivo vsago, ki ji ni dala zadostne izobrazbe. To je obzvala do konca svojih dni. L. 1767. je vžela za moža Karla Bonaparta. Proti koncu šestdesetih let je planil na Korziki upor proti Franciji. Udeležil se ga je tudi Bonaparte, ki ga je njegova žena spremljala na konju. Konec koncev pa se je morala Korzika le podvreči Francozom. Bonaparte in souprniki so po bili pomiloščeni in družina se je naselila v Ajacciu, kjer se je rodil Napoleon 15. avgusta 1769. leta.

Napoleonov oče je bil advokat, ki je imel malo dohodkov, pa je navzlic temu precej razkošno živel. Zato je njegovo gospodarstvo naglo propadalo. Mož je vedno delal velike načrte, ki jih ni mogel uresničiti. Ker je porabil zanje mnogo denarja, je v hiši vedno manjkalo najpotrebnejših sredstev za vsakdanje življenje. Šele ko sta bila sprejeta njeova sinova Jožef in Napoleon v francoske šole, si je družina nekoliko oddahnila. Jožef je šel v seminar, Napoleon pa v vojaško šolo v Brienne. Na poti k svojima otrokoma je umrl advokat Bonaparte l. 1785 v Franciji in sicer za rakom. Leticija je obvdovela. Malo pred to se rodila sina Jeromeja poznatega westfalskega kralja. Vsega skupaj je imela Leticija trinajst otrok, od katerih jih je živel samo osem. Ko je na Korziki zopet nastal upor proti Franciji, se je morala

Leticija umakniti z otoka k svojim otrokom. Na tem begu je še videla, kako so uporniki zažgali njeno hišo v Ajacciu. Potem pa se je začela slavna doba njenega življenja. Napoleon je postal general, konzul in cesar Francije.

Ko se je dal Napoleon kronati za cesarja, je podelil svoji materi naslov »Madame Mère«. Podaril ji je nekaj gradov, ji dodelil dvor in letno rento v znesku 1 milijona frankov. Madame Mère je bila zelo štedljiva ženska in je malo trošila, pravijo, da iz prirojene skromnosti. Mrzela je pa sleherni sijaj in blišč. Redkokdaj se je udeležila dvornih prireditev, ker je gledala vse stvari na svetu s kritičnim očesom.

Izkazalo se je, da je imela v tem pogledu prav. Ko je moral Napoleon oditi iz Pariza na Elbo, mu je Madame Mère takoj sledila. Po Napoleonovem prenehanju na Sv. Heleno se je cesarjeva mati preselila v Rim. Rada bi bila seveda odšla k sinu na otok Sv. Heleno, toda tega dovoljenja ni dobila in morala se je zadovoljiti s skromno vlogo matere, ki mora živeti ločena od sina.

Zadnja leta so prinesla materi niz težkih udarcev. Umrl je Napoleon in tudi dve njeni hčeri, en vnuk ter nena najprihujših licenčnih snaha, bivša westfalska kraljica. Naitrši udarec pa jo je zadal, ko je doznala, da se je preselila v večnost tudi kralj Rima, reichstadtski vojvoda. Proti koncu življenja so jo morali voziti v vozličku okrog ker je bila osleplena na obe oči. Dne 2. februarja 1836 je tudi njeno življenje ugasnilo. Vokor njeno življenje takšna je bila tudi njena smrt: skromna. Njen pepel počiva v Ajacciu na Korziki. Čeprav so ga hoteli že večkrat prenesti v pariški Dom des Invalides poleg telesnih ostankov velikega sina.

Zane Grey:

Teksaški izdec

... Ta mah bi bil Duane, v hudi zadregi, če bi mu bil stopil Laramiejev morilec pred oči. A gospodična Longstrethova in Ruth se kot nežnolčni in spretni gospodini nista dala potlačiti žalostnemu položaju. Žalosti in tuge je bilo v hiši že tako dovolj. Izpodbude, prijaznosti, pomoči in dejanja je bilo treba — in za vse to sta poskrbeli dekleti z vnezo, ki je Duaneju kar dobro dela.

»Kdo je obšel tega malčka, gospa Laramiejeva?« je zdajci vprašala gospodična Longstrethova. Duane je previdno vrgel oči v sobo in zagledal v njenem naročju cepetajočega dojenčka.

»Jezdni redar«, je odvrnila gospa Laramiejeva. »Jezdni redar?« je vzkliknila gospodična Longstrethova.

»Da, ta skrbi za nas, odkar — odkar —« Laramiejevi je glas zastal.

»Oh, in sicer niste imeli nobene pomoči?« je hitro vzkliknila gospodična Longstrethova. »No, heno ženske! To je pa res hudo!« Poslala vam bom koga, gospa Laramiejeva, in tudi sama bom prihajala.

»To bi bilo lepo od vas«, je rekla gospa Laramiejeva. »Vidite — Jim je imel malo prijateljev —

v mestu. In ti so se nam bali pomagati — iz strahu, da se jim ne bi zgodilo takisto, kakor ubogemu Jimu —«

»Ali, to je grozno!« je strastno vzkliknila gospodična Longstrethova. »Gospa Laramiejeva, nikar se več ne vznemirjajte! Midve bodeva skrbeli za vas. Pomagaj Ruth! Kaj pa z malčkovim oblekom?«

Gospodična Longstrethova je očividno komaj brzdala svojo presunjenost.

»I, kaj narobe je oblečen. Kar bi moralo biti zadaj, je spredaj. Gospod jezdnj redar menda še ni dostikrat oblačil otroka«, je dejala Ruth.

»Storil je, kar je mogel«, je rekla gospa Laramiejeva. »Sam Bog si ga vedi, kaj bi bilo z nami, da ni bilo njega.«

»Potem ugrebati biti vendarle več kakor — navaden jezdnj redar?« je vprašala gospodična Longstrethova, in glas se ji je prekrnil.

»Več! Toliko, da niti povedati ne morem!« je odgovorila Laramiejeva. »Pokopal je Jima. Dolgove nam je poplačal. Spravil nas je semkaj. Nakupoval je za nas, nam kuhal in nas hranil. Umival je otroke in jih oblačil. Tolažil me je, ko sem mislila, da bom morala tudi jaz umreti. Tako priprazen je, tako nežen, tako potrpežljiv. Prav gotovo da je bilo vse krivo, kar je Jim od kraja slišal o njem in sam verel. Igra se z otroki kakor vsak dober človek. Kadar drži malega v naročju, si kar misli: ne morem, da bi bil tak krvoločan strelnjak, kakor pravijo. Dober

Take žalostne oči ima. Časih, kadar otroci plezajo po njem, strmi kdo ve kam v daljavo. Otroci ga imajo radi. Njegovo življenje je žalostno, a vendar vidi dobroto v rečeh. Nekoč je rekla, da morajo biti tudi jezdnj redarji na svetu. Nu, Boga hvalim, da je bil na svetu tak jezdnj redar kakor one.«

Duane ni hotel več poslušati. Stopil je v sobico.

»To ste pametno napravili«, je rekla. »Tu je treba ženskih rok. Sam nisem mogel dosti. Vidim, gospa Laramiejeva, da vam je spet bolje. Veseli me, in mali je bel in čist. Kofko preglavice sem imel s teboj, črvicek, ko sem te oblačil, in še je bilo napak. Ali vam nisem vedno pravil, gospa Laramiejeva, da se bodo našli prijatelji? Nebo jih pošlje, kadar je sila na vrhuncu.«

»Zdaj imam več vere kakor prej«, je rekla gospa Laramiejeva. »Hi, Grangerja Longstretha je prišla k meni. Nekaj časa po Jimovi smrti sem mislila, da nas bo vseh konec. Ničesar nimamo. Kako bi mogla skrbeti za svoje malčke? A zdaj imam spet pogum in upanje —«

»Gospa Laramiejeva, ne skrbite več. Glejajta bom, da vam ne bo šče. Obhujim vam.«

»To je lepo od vas, gospodična Longstrethova«, je vzkliknil Duane. »Tega sem od vas pričakoval!«

Podoba je bila, kakor da bi se ji zdele njegove besede velika hvala. Beli obraz ji je zažarel.

»Tudi vam, gospodična Ruth, se zahvalim, da ste prišli. Vesel sem, da imam v vaju dve, ki sta

dekleti, zavezni pri svoji samotni nalogi. Se bolj vesel zaradi te vrste žene in njenih otrok. A bodita previdni! Nevarno je prihajati semkaj. In zdaj poidem. Do svidenja, gospa Laramiejeva! Drevi se spet oglašam. Do svidenja!«

Trenutek, gospod jezdnj redar! je zaklicala gospodična Longstrethova, ko je stopil iz sobe. Vsa blesta je bila in prečudno lepa. Stopila je skozi vrata, tik preden je Krivico sem vam storila! je prisrčno dejala.

Gospodična Longstrethova, kako morete tako govoriti? je odvrnila.

»Verjela sem, kar sta moji oči in Floyd Lawson pripovedovala o vas. Zdaj vidim, da sem vam delala krivico.«

»To me veseli. Ali, gospodična Longstrethova, prošim vas, ne govorite o krivici. Bi sem — strelnjak. Zdaj sem jezdnj redar. Moja dolžnost je trda za druge ljudi, časih — na žalost — tudi za nedolžne. A Bog ve, da mi je, tudi samemu težka.«

»Krivico sem vam delala. Če bi kdaj spet stopil v mojo hišo, bi si stela v čast. In —«

»Prosim — gospodična Longstrethova, ne, nikar!« ji je segel Duane v besedo.

»Vest me peče,« je nadaljevala. »Ali mi hočete dati roko? Ali mi morete odpustiti?«

S kraljevsko kretnjo mu je pomolila desnico in si položila levico na prsi. Duane ji je segel v pomudeno roko. Kaj naj bi bil pa storil?

Kulturni pregled

Obiski pri praških Slovencih:

Razgovor z dr. Ivanom Žmavcem

»Povsod sem bolj znan in priznan kot v domovini, mi je rekel ob neki priliki, dr. Žmavec. »Toda ne, čudim se temu: ti si, kar sem storil v mlajših letih, je najbrž pozabljeno, moja znanstvena panoga pa je take vrste, da za njo bolj zavzemajo realni čehi, Nemci in Angličani, kakor pa Slovenci. Ko sem se peljal v vozu električne železnice k njemu na obisk, sem premljeval prav o tej njegovi izjavi in si dejal, da je potrebno in spodobno, da

»Českoslovaške-jugoslovanske lige.« Slovanski inštitut v Pragi pa ga je sprejel za svojega rednega člana. Sodeloval je teoretično in praktično pri organizaciji českoslovaških knjižnic. Prepotoval je skoraj vso Evropo in študiral v posameznih državah knjižničarstvo in tudi gospodarske probleme. Njegova vroča želja je bila, da se tudi pri nas ustanovi podobna institucija kakor je Masarykova akademija praveč na Češkem, toda njegov načrt ni našel ugodnih tal.

Odkar se je dr. Žmavec rešil službenih dolžnosti, se je še bolj posvetil znanstvenemu delu. Ni skoro dneva, da ne bi obiskal knjižnice in si odnesel domov natrpane aktivke knjig. Žmavec se ne bo tako kmalu miroval, se ti na polno grlo zameje, ko pripomniš, zakaj ne uživa za službenega pokoja. »Kje neki, Žmavec pa pokoj!«

Dogovorila sva se, da ga obiščem na njegovem stanovanju. Že nekolikokrat sem bil pri njem in vedno so mi bili najini razgovori užitek. Majhen, s kratko brado in neverjetno živahnih oči (vedno imas dojem, da vidi prav do korenin tvojih misli) govori temperamento in ob vsaki priliki zaboli svoje pripovedovanje z duhovito domisljico, da se moraš nehoti pridružiti njegovemu zvonkemu smehu. Žmavec ne pozna laži in jo tudi pri drugih nima. Ne najdes zlepa človeka, ki bi govoril o najboljši čisti ljudski zadevi tako odkrito, kakor on. Zato mi pa tudi ni prav nič začudilo, ko mi je nekoč zaupal. »Veste, Žmavec! nimajo radi: Jaz sem si seveda mislil: Ne da ga ne bi imeli radi, ampak bojijo se ga. Včasih res pikro pove in ne pazi koga zadene.«

Ko sva pričela najin razgovor, je na mizi že dišala izborna kava. Žmavčeva gospa je Čehinja, jaz bi pa pridral s slovenskim srcem. Kolikokrat mi je rekla: »Ja mam Slovence tak rada! In te njene simpatije je, bila deležna že dolga vrsta slovenskih visokošolcev v Pragi. Hčerko Helenko sta vzgojila z možem slovenski. Je izvrstna pianistinja, govori slovenski in po je več naših pesmi kakor marksistov. Dekle v domovini (Se domja in tudi v Pragi sem slišal včasih govoriti o nespametnosti naših fantov, ki so se oženili s Čehinjami. Skoro vedno pa sem spoznal, da take trditve niso upravičene. Čehinje so prav tako izvrstne žene kot naše. Prej bi so glasila glede Nemk... Pa to samo minogrede!«

»Povejte mi, gospod doktor, nekaj iz Vaših dijaških let, sem ga prosil.«

— Rojen sem v kraju, koder je Gubec peljal svoje uporne kmete, v boj proti tlačiteljem. Najbrž so bili tudi moji predniki ki med njimi, ker sem bil že v otroških letih nagnjen k rebelantstvu in to mi je do danes ostalo: Seveda sem zaradi tega vse življenje mnogo izkusil, morebiti po nepotrebnem, toda to je že tako; tega kar ti je vrojeno, se ne znebiš. Gimnazijo sem obiskoval v Mariboru, ki je bil takrat skoraj popolnoma nemški. Stanoval sem v dijaškem semenišču, ker so stari hoteli, da bi postal duhovnik. V ta zavod sem prišel l. 1884. in ostal v njem vse do mature l. 1890. Takrat so stanovali v diji, semenišču med drugimi tudi dr. Zolger, dr. A. Korošec in prof. A. Medved. Medved je bil izreden talent. Znal je n. pr. na pamet skoro vse latinske klasike. Prof. slovensčine in verouka je bil dr. Jože Pajek. Imel je velik vpliv na svoje učence. Dasi je bilo takrat le dve uri slovensčine tedensko, smo ljubili svoj materni jezik in literaturo bolj kot druge predmete. Jaz sem n. pr. znal na pamet vsega Prešerna in dva zvezka Gregorčičevih pesmi in sem ob slovenskih urah mnogo predaval. Tudi v diji, semenišču, kjer pred dr. Mahničem še ni bilo tako ozkih razmer, smo se vadili v pisateljevanju, pod izbornimi ravnatelji zavoda dr. Skahalo in dr. Makarijem, ki je bil tudi urednik Slov. Gospodarja. Z veseljem se spominjam na današnjega, aple nista, odvetnika dr. Tomiška, ki se je iz srampajnosti in da je imel mir pred nami zapiral v omaro, da je bil lahko koga pesmiče. Drugače pa ni bilo v diji, semenišču bogve kako udobno. Hrana je bila skromna, fantje so v precejšnjih odstotkih umirali na jetiki. Tudi pedagoški nadzor ni bil ravno na visini. Ker sem bil vso gimnazijo med prvimi oddelki, me je poslal po maturi knezskoof dr. Napotnik v Rim v slavni Collegium-Germanicum, dražil so me, da bom nekoč njegov naslednik. Že v višjih razredih gimnazije sem temeljito študiral filozofijo, tu pa sem se spoprijel s svojimi loti le stroke. Pa sem strov sem prešel nad belimi foliant katoliških filozofov in teologov, zlasti Tomaža Akvinskoga, preživljal sem hude duševne boje in živo debatiral s kolegi, med katerimi so bili ob Slovencev dr. Opeka, dr. France in dr. Aleš Ušeničnik, kate-

rega se še danes rad spominjam. Po petih semestrih sem spoznal, da nisem ustvarjen za zagovornika katoliških dogem; v žalost sorodnikov in predstojnikov sem zapustil inštitut sv. Ignacija.

Kako ste se potem odločili?

Skoro brez sredstev sem se napotil v Graec. Hotel sem ostati zvest filozofiji, toda pri meglenem aienonju nisem mogel zadržati daj kot en semester. Vse preveč sem reaino mislil, da bi bil mogel z njimi soglasati, kajti sem poslušal izjako in matematiko in vse bolj in bolj so me zanimala socialna vprašanja. Se v Rimu sem si pridobil na tem področju temeljito podlago. Na nekaj Vas opozarjam. Prav takrat, ko sem bil v Rimu, je izdal Leon XIII. znano encikliko »Rerum novarum«, ki je povzročila v katoliški cerkvi obrat od meglene dogmatike k realnemu življenju. Prvic v zgodovini novega veka se je iskala pot k delavskemu sloju, ki se je pod vplivom novih idej izmikal iz okrilja cerkve. V Gradcu sem vneto študiral tudi materialističnega filozofa in fizika E. Dühringa, ki me je prav za prav privedel nazaj k študiju socialnih vprašanj. Pozneje sva se z njim načelno razšla. L. 1894. so me vzele na 10 mesecev k vojakom. Služil sem v vojaškem skladišču na Dunaju. Tu, na univerzi in v Češki Besedi sem se spoznal s češkimi omladinici in se nazvel radikalnih idej, ki sem jih potem po povratku v Graec širil med tamošnjimi našimi visokošolci.

Kakšne so bile takrat razmere med našimi visokošolci v Gradcu in na Dunaju in kakšen je bil Vaš odnos k njim?

V Gradcu sem koj v letnem semestru 1893. vstopil v akad. društvo »Triglave«. Naši akademiki so takrat ogromno krali in tudi mene bi bila ta pogubna strast, skoro dohaja v oblast. Le zdravo hotenje v meni me je rešilo. Bil pa so, med njimi tudi izvrstni dijak in dobri tovariši. V Gradcu sem predaval o socialnih vprašanjih delavcem in revnim dijakom, ki so se zbirali vse v večjem številu krog mene in bil sem član soc. dem. stranke. To moje početje je vzbudilo med nekaterimi Slovenci v domovini in v Gradcu veliko ogorčenje. Proglasen sem bil za pohujševalca mladine.

Kdaj sta se seznanila z Askercem?

V septembru l. 1896. sem ga obiskal v Skalari pri Velenju. Dobro sva se razumela, ni pa odobral marksističnega socializma, v katerem je videl nevarnost za mali slovenski narod. L. 1896. sem predlagal v »Triglavu«, da ga izvolijo za častnega člana. To se je tudi zgodilo in na slavnostnem komerzu sem ob ogromni udeležbi občinstva poleg Verstovška govoril tudi jaz. Askerc je bil kajpada tega odlikovanja izredno vesel. Potem sva si stalno dopisovala (ta pisma, ki jih vi itak poznate, izidejo v Ljublj. Zvonu) in še iz Prage sem ga vsako leto obiskoval v Ljubljani. V zadnji pesmi zbirke »Lirske in epske poezije« (1896) »Grošnik« je Askerc kakor Budha, jaz pa kakor Ambattha. Pozneje me je Askerc vedno tako nazival. Bil je globok mislec in je imel na takrat napredno akad. mladino močan vpliv.

Ali ste poznali na Dunaju Stritarja?

Samo enkrat sem ga videl v Češki Besedi v družbi prof. Murka. Stritar je bil zelo samotarski in plah, v slovensko družbo ni rad zahajal. To je seveda razumljivo, ker so ga naši Slovenci vedno »fehtarili«. Bil je baje dokaj premočen človek.

Nekoč so mi rekli, da ste osebno poznali tudi pisatelja Menclingerja.

Ha-ha-ha, dragi prijatelj, o tem najinem poznanstvu bi pa najrajši molčal. Toda naj bo. Njegov sin prof. Milan, ki je zelo mlad umrl, in s katerim sva bila skupaj v Gradcu, je nekoč povabil k sebi v Krško mene in še nekega Gregorčiča. Najprej smo s pisateljem govorili zelo resno o narodnostnih problemih, o socialnih vprašanjih in o filologiji (meni je dokazoval, da je moj primerek nastal iz štajerske besede »malce« — stiskalo pri preši). Potem smo se pa napili, da je bilo grdo. Drugi dan zgodaj je bil avtor »Abadon« vesel, da sva z Gregorčičem zginila iz Krškega. Več Vam ne morem povedati.

Kaklo ste se odločili za študij v Pragi?

Vleklo me je tja zaradi Masaryka. Zasledoval sem njegovo delo in čutil v njegovih razpravah mogočno življenjsko elementarnost. Poleg njega sem poslušal v zim. sem. 1897/1898 tudi prof. Drtino. Z Masarykom sva se od početka razumela, toda popolne harmonije v najinih razmislih ni bilo. O tem pa bi moral posebej govoriti. Pozneje sem prešel na nemško univerzo, kjer sem takom 7 mesecev dosegel doktorat filozofije in prirodnih ved. Občeval pa sem s prof. Masarykom tudi pozneje, še zelo mnogo vse do svetovne vojne — gotovo sem imel z njim več kakor petdeset konferenc — dasi najini nazori niso bili vselej istovetni.

Po končanih študijah sem ostal v Pragi v službi in kako je bilo potem z menoj, v glavnem že veste. Samo to bi Vam rad še povedal: v svojem življenju sem ogromno trpel, več kot si lahko predstavljate. Zame je dvakrat res veljal prego-

vor: »per aspera ad astra«. Toda pri znanju: zadovoljen sem s tem, kar sem dosegel. Življenje sem vedno globoko ljubil in se rad boril, obup ni nikoli našel mesta v mojem srcu. Tudi danes naravnost koprnim po življenju in hotel bi nazaj v mladost z vsem nekdanjim trpljenjem.

Poslovila sva se in nekaj minut nato je brzela z menoj električna železnica proti središču mesta. Med kričanjem kamelotov in v rekah tisočih luči so me še vedno gledale Žmavčeve iskrene in vedre oči...

Dr. Oton Berkopec.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 4.: Zaprti (Gostovanje v Celju: Pesem s ceste).

Sreda, 5.: Dies Irae, C.

Četrtek, 6.: Moliere. Red Četrtek.

OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 4.: Zaprti.

Sreda, 5.: Presmetni grad, Red Sreda.

Četrtek, 6.: Ples v Savoyu, A.

Nova ruska opera »Lady Macbeth«, ki jo je napisal mladi ruski skladatelj, nastopa svojo zmagovito pot po Evropi. Novembra je bila njena prva izvedba v Bratislavi, snovi je bila premijera v Zürichu, sprejele so jo razne velike opere v Nemčiji, na Češkoslovaškem in drugod. Ko je bila premijera v Bratislavi, so prinesli oceno skoro vsi dunajski časopisi in znani kritik Pavel

Štefan pravi, da je »Lady Macbeth« tako močno delo, s tako genialno glasbo, da bo najbrže pomenilo v zgodovini opere novo etapo.

Mariborsko gledališče

Torek, 4. februarja ob 20. uri: »Koncertno-recitacijski večer: Milana Skrbinska, Angela Jarca, dr. Danila Svare in Maša Skrbinskova«.

Sreda, 5. februarja: Zaprti.

Vsi upniki

Pongratz Rudolfa

graj. sina iz Dornave, se pozivljajo, da naznanijo najpozneje do 20. II. t. l. svoje kakoršnesibod terjatve v svrhu ureditve zastopniku

DR. SALAMUN FRANJU,

adv. v Ptuj, ker se poznejših zahtevkov ne bo upoštevalo.

Stekleno streho

ali samo železno konstrukcijo za stekleno streho, poljubne ploskve, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe pod šifro: »Za delavnico na ogl. odd. Jutra.

ZAHVALA

Za prenanopno izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega nad vse ljubljenega očeta, starega brata in tasta, gospoda

ANTON STACUL-A

TRGOVCA

kakor za poklonjene številne krasne vence in šopke, se tem potom vsem najtopeje zahvaljujem.

Posebno zahvalo smo dolžni čud. duhovščini, lečečima zdravnikom in čast. sestram za požrtvovalen trud ob času boleznj ter cenjenim trgovskim tovaršim ter vsem znanec za številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Maša zadušnica se bo darovala v sredo, dne 5. februarja ob 9. uri dopoldne v franciskanski cerkvi.

V LJUBLJANI, dne 3. februarja 1936.

ZALUJOČI OSTALI.

Sporočamo vsem članom in prijateljem žalostno vest, da nas je zapustil član našega glavnega odbora, gospod

ANTON HREN

Šolski upravitelj v Studencih.

Pogreb vrliga moža, našega požrtvovalnega sodelavca bo v torek, dne 4. februarja ob 15. uri izpred Sokolskega doma v Studencih.

Ohranimo mu hvaležen spomin!

LJUBLJANA, 3. februarja 1936.

VOĐSTVO DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

Učiteljski dom v Mariboru naznanja svojim članom, da je njegov ustanovitelj in dolgoletni predsednik, gospod

ANTON HREN

SOLSKI UPRAVITELJ,

po kratki, težki boleznj v nedeljo, dne 2. februarja ob pol 9. uri preminul.

Od blagopokojnika se poslovimo v torek, dne 4. februarja ob 15. uri pred sokolskim domom v Studencih ter ga spremimo na zadnji poti skozi mesto, odkoder ga odpeljejo k vpepeljenju v Gradec.

ODBOR.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo or. ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisli in žentive se računajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se računajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! I.e. če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pisnu obremen z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se računa k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Blagajničarke

priljubljene znanosti, vsestransko izobraženo in odgovorno, po možnosti s kausio in trg. šolo, starost od 18-26 let, sprejem na masovno in modno trgovino. Ponudbe po možnosti s sliko in znamko za odgovor je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Blagajničarke« 3192-1

Trgovskega

sotrudnika mož. stroke prvo vrsto moč. z večletno prakso, izb. znanj. sprejem na masovno in modno trgovino. Ponudbe po možnosti s sliko in znamko za odgovor je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Trgovskega« 3173-1

Kočijaž

z večletno prakso pri konj. dobi takoj mesto. Ponudbe na poštni predal št. 46, Celje. 3408-1

Brivskega

pomočnika mlajšega, sprejema takoj Vrca Marko, brivce, Pesje pri Velenju. 3407-1

Plačilna natakarica

dobi zaposlitev v lepi restavraciji na periferiji Ljubljane. Kavgica 10-30 tisoč Din. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Plačilna« 3416-1

Dva gospoda

sprejemajo za obisk strank v Ljubljani in okolici. Poleg provizij nudimo tudi fikšno plačo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Za-ovovalnica« 3436-1

Kuharica

večja nemščina, za vse. dobi mesto pri mali rodbini brez otrok. Letna spraveča in dobrih 150 tisoč Din. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. Pisane ponudbe. Nastop takoj. 3423-1

Dobro kuharico

tudi za vsa ostala hišna opravila. Iščo običajni brez otrok. Plača dobra. Otriti se je pismeno s fotografijo na naslov: dr. Nikola Petrovič, zdravnik, Kolarjeva ul. 1, Beograd. 3436-1

Starejši strežnik

takoj sprejem na boljši ženi. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3439-1

Iščem hišnika

v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stano-ovanje« 3432-1

Hišnika

z ženo brez otrok, ki je vajen kmetijske dela, iščejo za posestvo na deželi. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3433-1

Službe išče

Vzaka beseda 30 par; davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vrtinar

36 let star, z dobrih spričevali išče službo v gručini, tovarni vili. Nastopi lahko takoj. Ponudbe pod šifro »Vrtinar« na ogl. odd. »Jutra«. 3434-1

Natakarica

z dobrih spričevali, vaje na gostilne in kavarne, želi primerno mesto. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3435-1

Postrežnica

išče službo za dopolnilne ali popoldne. Pridna in zanesljiva. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3431-1

Mehanik

selektrotragar, zmoten popravlja koles in vseh strojev in električnih naprav, iste službo. Star 28 let, vajeniški prost. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Mehanik«. 3435-1

Mlinarski pomočnik

išče službo. — Naslov: Stranjski Viktor, Fram pri Mariboru. 3436-1

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kot učenka

pletilja bi se rada šla učiti. Po možnosti oskrba v hiši. Pisati: Pošta restanje 1, Mimi Grlic. 3401-44

Prodaj

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radi upeljave

centralne kurjave in to-koče vode prodaj po nizki ceni poči. Pisane mi-ze in umivalnik z marmornato ploščo. Hotel »Zamorca«, Maribor. 3377-4

Pisalnico mizo

in več voz gnoj prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 3417-6

Knjige

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

100 francoskih

romanov prodaj za 450 Din. Pov-vedel Reber 19/1. 3405-8

Auto, moto

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avto

tovarni in osebni, event. s koncesijo prevoznika (avto prevoz) prodaj radi bo-lesni. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Avto« iz-voček. 3431-10

Tovarni avto Ford

tipa 1931, prodaj po zelo nizki ceni. Povprašati: Ce-sta 39, okolišta št. 34, (vo-ral Rimska, Bleiweisova cesta). 3430-10

Pohištvo

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Različno pohištvo

dobro ohranjeno, napredaj radi selitve. Ogledati Med-vedova c. 28 od pol 1 do pol 2. ure. 3197-12

Pridelki

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dobrega jabolčnika

prodaj 4-5000 litrov. — Krajnik Lovrenc, Ptuj. 3070-33

Sadje

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

6-8000 kg jabolk

mošanje, prodaj. — Krajnik Lovrenc, Ptuj. 3071-33

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

Črne . juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 3

Kapital

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne in Za-ružne gospodarske banke, kakor mariborskih, ptujskih in celjskih denarnih zavodov, prodaste najugodnejše in takoj edino potom Banko kom. zavoda, Maribor. Za odgovor Din 3 znamk. 1470-16

Posojilo

Din 300 tisoč v gotovini iščem. Nudim kajžbo na prvo mesto na trgovsko hišo v centru mesta, ki je cenjena na Din 1 milijon. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Proč od banke«. 3191-16

Socialnega človeka

iščem, ki bi mi posodil 3-4 tisoč Din. — Odplačilo in obrestil po dogovoru. Cenj. ponudbe na Zvonka, Ajloz Golnik. 3418-16

Družabnico

z gotovino Din 40-60.000, išče 35letni samski gospod za prejem dobrih dohodov. Konfidentne trgovine v Splitu. Želi se znejeti v tej stroki, kar pa ni pogoj. Samo reane ponudbe pod »Samostojna eksistence« na ogl. odd. »Jutra«. 2432-16

Davčne napovedi

za pridobitno, informacije, pojasnila: Davčna Selo-vačnica, Ljubljana, Selo-vačnica 7/1. nadstr. 3437-16

Družabnika (eo)

za engros trgovino, tovar-niško zalogo razpolagajo-čega z večjim kapitalom. tudi stroke nezmožne, sprejemno. Sodelovanje ni pogoj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Družab-lica«. 3427-16

Knjižice

100.000 Din Mestne posojil-nice Ljubljane in 85.000 Din Kmetijske posojilnice, Ljubljana, kupim. Ponudbe pod »Knjižice« na ogl. odd. »Jutra«. 3434-16

V najem

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Restavracija

in vinotoč tujeoprometno industrijsko mesto, dam v najem. Po-treben kapital Din 15.000. Ponudbe na ogl. odd. »Ju- tra« pod »Dobro promet« 100-1. 3431-17

Lokali

z mehaniz. blagom, v in- dustrijskem kraju, dobro-izročeno, oddam radi družin-skih razmer, tudi s konce-ssio. Prejem boga 40 tisoč Din. Samo reane ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »So- bo«. 3430-10

Sobo

s souporabo telefona in drugih ugodnosti, odda v podnajem na Miklošičevi cesti obstojata trgovska pisarna. Ponudbe krajno do 6. t. m. dopoldne na ogl. odd. »Jutra« pod »Pri- ložnost«. 3440-10

ZAHVALA

Za premnoge izraze iskrene- nega sočutja, ki smo jih pre- jeli ob težki in bridki izgubi našega nadvse ljubljene- ga soproga, očeta, starega oče- ta, brata, strica in svaka, gospoda

Mateja Casermana

posestnika in krojaškega mojstra, kakor za poklonjene krasne vence in cvetje se tem po- tom vsem najtopleje zahva- ljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo

vsem sorodnikom, prijate- ljem, znancom in stanovskim tovarišem, ki so blagega po- kojnika v tako častnem šte- vilu spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani,

ine 4. februarja 1936.

Zalujoča rodbina

CASERMANOVA.

HOTEL V ZAKUP

ODDA SE NUJNO V ZAKUP

prvovrsten hotel „Imperial“ v Podgorici

Hotel razpolaga s 28 sobami (40 postelj) za oddajanje, pro- strano dvorano, vrtom in drugimi pritliklinami. Opremljen je z CELOKUPNIM hotelskim in kavarinškim inventarjem, ima bioskopski aparat, električno instalacijo in dr. Samo resni in strokovni reflektanti z navedbo svojega dose- danja poslovanja in jamstva, ki je morejo nuditi, naj se takoj, a najkasneje do 15. februarja t. l. obrnejo na Mestno poglavarstvo v Podgorici — Zetska banovina.

Cerkvena občina starokatoliške cerkve v

Mariboru naznanja vsem vernikom in znancom, da je po kratki in mučni bolezni, previden s sve- totajstvi preminul 2. II. njen predsednik

br. Anton Hren

šolski upravitelj v Studencih,

pri Mariboru. Spremljali ga bomo na njegovi

zadnji poti v torek 4. II. ob 15. uri izpred Sokol. doma v Studencih.

Sv. maša zadušnica zanj bo v sredo ob 8. uri

v Narodnem domu v Mariboru.

Mag. št. 4405/36.

Razpis.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpi- suje za Mestni pogrebni zavod za leto 1936/37 i. s. od 1. II. do 31. XII. 1936 in od 1. I. do 31. III. 1937., sledeče blago:

- 1) 750 navadnih, posebnih in izbokanih lesenih krst,
- 2) 80 prvovrstnih lesenih krst,
- 3) 80 kovinskih vložkov z okencem,
- 4) 35 kovinskih vložkov brez okenca,
- 5) 40 kovinskih krst boljše in slabše kvalitete,
- 6) 850 garnitur krstnih nog,
- 7) 45 m² smrekovih desk,
- 8) 40 m² bukovih drv,
- 9) 700 garnitur blazin in tančic,
- 10) 1200 parov mrtvaških čevljev,
- 11) 1400 kg sveč razne velikosti in te- žine,
- 12) 1000 garnitur krstnih okraskov,
- 13) 3200 m tapetnega papirja,
- 14) 3500 l bencina,
- 15) 180 l avto-olja,
- 16) 14000 kg otrobov,
- 17) 600 kg ovasa,
- 18) 8000 kg slame,
- 19) 6 pneumatik za avto-furgon,
- 20) 15 kompletnih uniform za pogreb- no moštvo,
- 21) 1200 kom. ročnih križcev,
- 22) Razpisuje se tudi oddaja vsega kovaškega dela.

Vsi tozadevni podatki, pogoji itd., so na vpogled pri Mestnem pogrebem zavodu, Ambrožev trg 7, med uradnimi urami.

Pravilno sestavljene, kolekovane ponud- be je vložiti v zapečatenem ovoju do 18. februarja 1936 do 11. dopoldne pri Mest- nem pogrebem zavodu v Ljubljani, Am- brožev trg 7.

Pri oddaji dela pridejo v poštev le za taka dela upravičeni obrtniki.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani, dne 4. februarja 1936.

Predsednik mestne občine: dr. Adlešič.

3 sobno stanovanje

s pritliklinami, (ob novi III. drž. rešni gimnaziji) oddam s prvim marcem. — Naslov v vseh poslovalni- cah »Jutra«. 2412-31

Enosob. stanovanje

z vsemi pritliklinami, od- dam za marec. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 2435-31

Dvosob. stanovanje

s kopalnico, oddam. Prile- 28. pri hišnici. 2438-31

Stanovanja

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje

išče solidna uradnica. Imam novo pohištvo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Pla- čam napreje«. 2438-31a

Dijake sobe

Dijaka sprejemam na stanovanje ali tudi na hrano. Instrukcija zastoj. Kastelec Ana, Kar- lovska 16. 2410-22

Sobo odda

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

z dvema posteljami, od- dam dva gospodoma ali zakon. paru brez otrok. — Bohoričeva ulica št. 31a, mala vila v vrtu. 2418-33

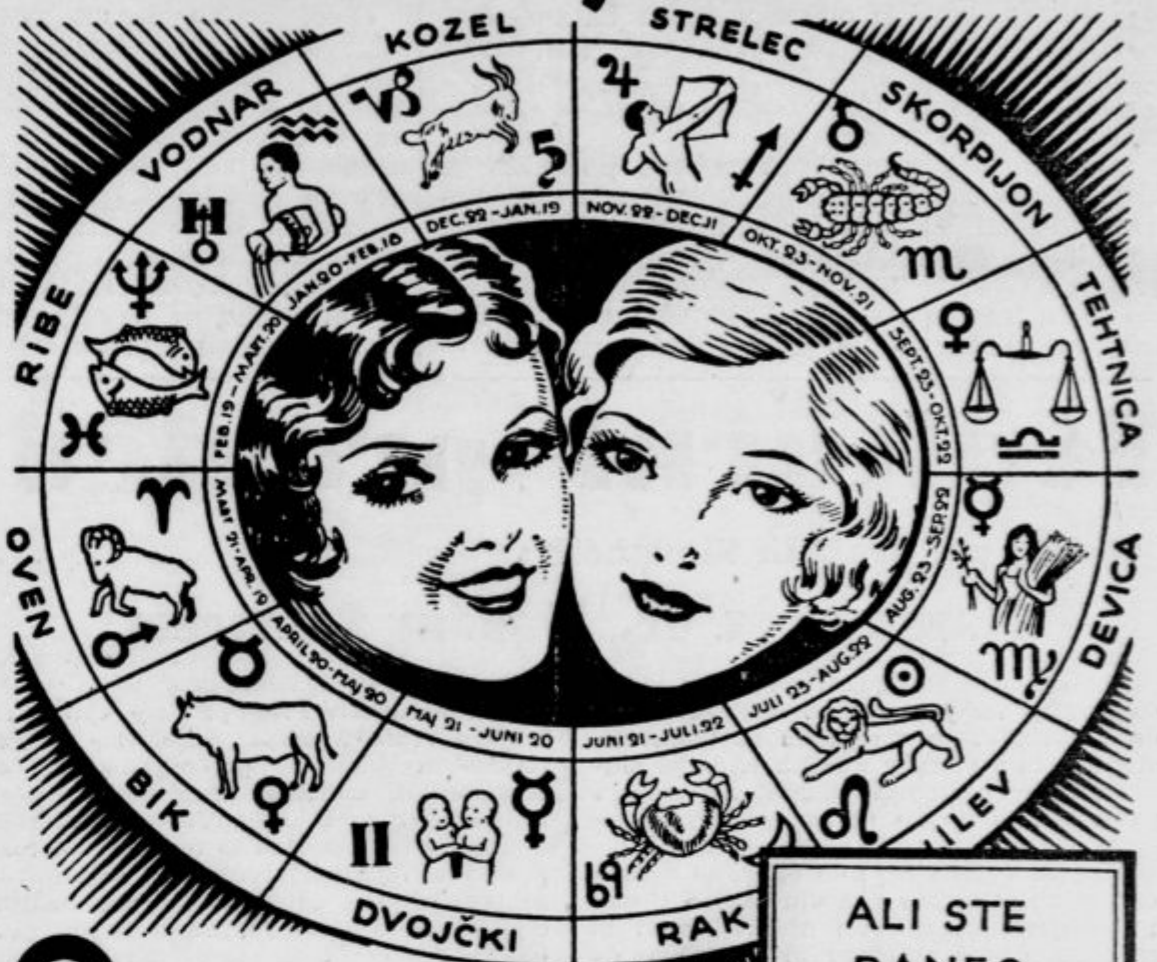
Mesečno sobo

lepo, s prostim vzhodom, takoj poci odzdam. Klju- čavnika ulica 4. 2403-33

Opremljene sobe

poseben vhod, svetle, zrače- ne, z 1 ali 2 posteljami. Din 25-350, lahko tudi s hrano, blizu tramvaja, od- dam. Sp. Šiška. Cernetova 31. 2402-33

V katerem mesecu ste rojeni?

Ali ste DANES GLEDALI SVOJO KOŽO?

Astrologi so ugotovili, da je brez pomena, pod katerim nebesnim znamenjem ste rojeni, ker je sedaj mogoče z lahkoto doseči, da postane Vaša pojava očarljiva in privlačljiva in sicer enostavno z dnevnega Vaše polti kar doma. En sam poizkus nove metode, ki jo v naslednjem objasnjujemo, bo Vas pre- pričal.

Hitro lahko podvojite lepoto svoje kože in svoje polti z novo kremo Tokalon bele barve (ki ni masna). Ta krema vsebuje sedaj pre-

delano mlečno smetano in oljčno olje. Njen učinek pa je v tem, da hrani in beli kožo, zožuje razširjene znojnice, odstranjuje zaje- dalce in gube, ki so posledica otrujenosti ter beli tudi najtemnejšo in najodpornjšo kožo. Vaše lice doseže v treh dneh nepo- pisljivo novo lepoto. Poizkusite še danes to novo kremo Tokalon. Bodisi plavalaska ali črnolaska, vsaka žena lahko sedaj zbudi glo- boko, strastno in trajno ljubezen v srcu mo- ža, po katerem hrepeni.

Opremljeno sobo

separirano, lepo in sončno, z elektriko, oddam dvema osebam po 100 Din za osebno mesečno. Na željo dobra domača hrana. Klu nova ulica 6. Kodeljevo. 2429-33

Sobe išče

Prazno sobo iščem na Dolenski ali Kar- lovske cesti ali v bližini. Ponudbe na ogl. odd. »Ju- tra« pod »Prazna soba«. 2432-33a

Razno

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri

I. POGACNIK

Bohoričeva ul. št. 5

Krompir

gorenjske provenijen- ce, lepo, odbrano blago, oddaja vsako količino, dokler traja zaloga, po

Med mestom in deželo

posreduje Jutrov mali oglasnik

A. VOLK

LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Najslajša in najboljša

kreplina pijača je BERMET-VINO, črna iz Fruške gore,

Sremski Karlovci

— Gostilničarji nudite to specialiteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrele- gre v Ameriko

58.

Nato je obšel s svojim zaboječkom še ostale Indijance in jih po vrsti osrečil s smotkami. »Belec fant od fare!« je vzkliknil glavar. »Belci prijatelji od rjavih mož! Ili z nami v vlgvam!« To je bilo očividno vabilo, naj vsi preno- čijo v glavarjevi koči. Nu, kje bi se bli mogli braniti!